

aduguns

Otrdiena ● 2021. gada 15. jūnijs

CENA firdzniecībā 0,80 EUR

Praktiku ieteikumi

6.

Foto - E.Gabranovs

Jāsargā cīvilizācijas bruņas

Piemin komunistiskā genocīda upurus. Balvu Kultūras un atpūtas centrā klātesošie noklausījās Valsts prezidenta Egila Levita uzrunu virtuālajā atceres pasākumā, kā arī 110 deportēto Balvu novada cilvēku vārdus: "...Tilžas pagasts Dukšmalas, Kupču ģimene: Volfrīds – 46 gadi, Zelma – 37 gadi, Venta – 5 gadi..."

Edgars Gabranovs

Vakar, pieminot deportāciju upurus, pasākumā ar nosaukumu "Aizvētie. Neaizmirstie. 80 gadi kopš 14.jūnija deportācijām" vienlaikus visā Latvijā, tostarp mūspusē, lasīja izsūtīto Latvijas iedzīvotāju vārdus. Atgādinām, ka 1941.gadā izsūtīja vairāk nekā 15 tūkstošus Latvijas pilsoņu.

Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs, uzrunājot klātesošos Balvu Kultūras un atpūtas centrā, uzsvēra, ka smagi domāt par salauztām dzīvēm, izpostītiem likteņiem: "...Mūsu jaunatnei ir jāzina par mūsu vēsturi, par mūsu cilvēku likteņiem. Tikai tā mēs varam būt stiprāki, tikai tā mēs varam būt ar pieredzi bagātāki. Tādu pieredzi, kāda ir jūsējā, es ceru, mēs nekad vairs nepiedzīvosim. Mums nevajadzēs tikties šādos smagos brīžos, šādos mirkljos, kad ir grūti gan runāt, gan arī iedomāties, ko jums vajadzēja piedzīvot. Lai jums ir veselība, izturība un dzīvesprieks vēl daudzus, daudzus gadus!"

Latvijas Politiski represēto apvienības Balvu nodaļas vadītāja Ārija Tihomirova nešaubās, ka brīvību ir viegli pazaudēt: "To ir grūti atgūt. Neaizmirsīsim par šodienu - mēs ievēlam cilvēkus, kuri mums palidz labāk dzīvot. Viņi ir apņēmušies būt tautas kalpi, nevis otrādi. Sekosim līdzi, kā strādā gan augstāk ievēlētie, gan mūsu vietējie deputāti. Mūsu jaunatnei ir jāzina par represijām, jo vēsture diemžēl tiek pārrakstīta. Nereti to pārraksta tā, kā kuram ir izdevīgāk, turklāt daudz ko noslēpj, nosauc citos vārdos..."

Igaunijas, Latvijas un Lietuvas prezidentu kopīgais paziņojums, pieminot 80.gadadienu kopš padomju varas organizētajām masu deportācijām

Šodien aprit tieši 80 gadi kopš dienas, kad Igauniju, Latviju un Lietuvu okupējušais padomju karaspēks ištenoja masu deportācijas. Desmitiem tūkstošu civiliedzīvotāju, starp kuriem bija arī vecāki cilvēki un bērni, tika izraudīti no savām mājām un iesēdināti lopu vagonos, kas tos aizveda uz Sibīriju. Daudzi gāja bojā. Daži atgriezās ar salauzītiem likteņiem. Deportāciju vilnis ar to nebeidzās. Igaunijā, Latvijā un Lietuvā šādi likteņstāsti sastopami gandrīz katrā ģimenē.

Šodien mēs ar klusuma brīdi pieminam upurus. Taču mēs nedrīkstam tikai klusēt. 14.jūnija deportācijas nerotika bez iemesla. Tās notika tādēļ, ka Eiropa tika sadalīta starp diviem noziedzīgiem režīmiem – nacistisko Vāciju un padomju komunistisko režīmu, kas bija savā starpā noslēguši slepenu paktu. Abi režīmi, ignorējot jebkādu suverenitāti, cilvēktiesības un tiesiskumu, sejā neaprakstāmas bēdas un ciešanas. Mēs joprojām turpinām izjust padomju okupācijas sekas, lai gan kopš neatkarības atjaunošanas ir pagājuši jau 30 gadi.

Igaunija, Latvija un Lietuva tīk augstu vērtē savu neatkarību, brīvību un demokrātiju tieši šo iemeslu dēļ. Tieši tādēļ esam gatavi tik aktīvi darboties Eiropas Savienībā un NATO. Tādēļ mums ir tik svarīga transatlantiskā sadarbība. Tādēļ mēs ar bažām raugāmies uz to, kā pasauli pārņem dezinformācijas vilnis un kā Eiropas vēsture un Krievijas nelikumīgās darbības uz Ukrainas un Gruzijas robežas tiek pasniegtas sagrozītā gaismā. Mūsdienās jūnija deportācijām ir jābūt kā atgādinājumam ikvienam – kā mēdz uzsvert kongresmenis Toms Lantoss: "Civilizācijas bruņas ir tikpat trauslas kā papīrs, kas mums jāsargā ik sekundi."

Nākamajā
adugunī

● Hobiji nav mainījušies
Ineses Zaikovskas valasprieki

● Plusi un minussi
Atgriežoties pie publicētā

Covid-19

(13.jūnijs)

Baltinavas novads – 1-5
Balvu novads - 1-5
Rugāju novads - 1-5
Viļakas novads – 1-5

Samazina nodevas

10.jūnijā Saeima galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Zemesgrāmatu likumā, kuri paredz vienkāršot ar būves ierakstīšanu un dzēšanu zemesgrāmatā saistītās procedūras, kā arī valsts nodevas apmēru samazināšanai par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā. Turpmāk par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā fiziskai personai līdzinējo 2% vietā būs jāmaksā valsts nodeva 1,5% apmērā no īpašuma vērtības, savukārt juridiskai personai par dzīvokļa īpašuma nostiprināšanu

Īszinās

līdzinējo 6% vietā tagad būs jāmaksā 2% no īpašuma vērtības. Grozījumi par būves ierakstīšanu vai dzēšanu zemesgrāmatā stāsies spēkā vispārējā kārtībā, tas ir, 14 dienas pēc likumprojekta izsludināšanas, savukārt par zemesgrāmatu nodevu samazināšanu - 2021.gada 1.jūlijā.

Karjeras dienas darba meklētājiem

Nodarbinātības valsts aģentūra līdz 18.jūnijam rīko tiešsaistes karjeras dienas darba meklētājiem "Esi savas karjeras virzītājs!", lai darba meklētājiem sniegtu aktuālāko informāciju par darba iespējām Latvijā un praktisku atbalstu darba meklēšanā un karjeras veidošanā.

Vārds žurnālistam

Zinaida Logina

Dārzos kuplo peoniju krūmi. To ziedēšanas laiks man asociējas ar savu izlaidumu, kad šie ziedi iegūla skolu beidzēju rokās. Tās vīta, smaržoja, tām bira ziedlapīņas. Mēs toreiz nesapņojām un arī nebija tādu iespēju tikt pie grezniem rožu un citu svežemju ziedu pušķiem, kādus tagad darina floristes. Katram laikam savi ziedi, sava mode un izaicinājumi. Tikai prieks no tā nudien nemainās. Tas vai nu tevī ir, vai nav. Vai proti novērtēt, kas tev dots, vai dzīvo nemītīgu vēlmju par to, kas vēl tikai būs, apsēsts. Manā skolas laikā bija tādas dziesmu un pantiņu klades, kurās, līdzīgi kā tagad sociālajos tīklos, rakstījām dziesmu un gudru pantiņu rindas, piebilstot, atmiņai no manis. Viens palicis prātā, jo, lai nebūtu ilgi jādomā, biju to iekalusi no galvas: "Priečājies par to, kas tu esi. Priečājies par to, kāds tu esi. Par to, kas tev pieder. Un kas tev vēl būs." Atnākuši no skolas, lasījām grāmatas, jo pirmais mazmazītājs televizors bija melnbalts, bet internets un mobilie telefoni - vien fantastikas grāmatās. Cik sen? Vien pirms apmēram četrdesmit gadiem... Jaunībā nezināju, ka arī prieks, tāpat kā bēdas, bailes, dusmas, ir iedzimtas emocijas, uz kuru bāzes attīstās sarežģītāki sociāli nosacīti emocionālie procesi un personības emocionālas īpašības. Tāpēc meklēsim dzīvē dzījāku jēgu, krāsim garigo pieredzi, tad arī prieks būs mums ikdienā līdzās esošs.

Latvijā

Taps piemineklis hokejistam. Hokejista Kārļa Skrastiņa dzīvība izdzīsa pirms desmit gadiem. Legendārā hokejista piemiņai Rīgā taps piemineklis, kura izvietošana vēl jāsaskaņo ar pašvaldības atbildīgām struktūrām. Starp pašvaldību un nodibinājumu "Kārļa Skrastiņa fonds" ir vienošanās par pieminekļa atrašanās vietu - objekts iecerēts Rīgā, Kronvalda parkā.

Rikos pārbaudes. Valsts policija ikdienā aizvien biežāk konstatē gadījumus, kad elektro skrejriteņu vadītāji nonāk avārijas situācijās, kam, iespējams, par iemeslu ir drošības noteikumu nezināšana vai neievērošana. Negadījumos jau cietušas 36 personas, tāpēc Valsts policija līdz pat 20.jūnijam rikos pastiprinātas pārbaudes tieši šiem satiksmes dalībniekiem.

Neiet tik gludi. Valmieras drāmas teātri sestdien īste-notajā pilotprojektā droši kultūras pasākuma apmeklēšanai atsevišķos gadījumos konstatētas tehniskas problēmas, kad sistēma nav atzinusi Covid-19 sertifikātu par derigu. Pilotprojekts bija nepieciešams, lai pārbaudītu, kā darbojas skenēšanas un Covid-19 sertifikātu atpazīšanas sistēma, un gūtu labāku priekšstatu par to, kā organizēt apmeklētāju ielaišanu teātrī un izrādes drošu skatīšanos.

Aicina pārskatīt sabiedriskā labuma sistēmu. Finanšu ministrija (FM) saskaņošanai ministrijām nodevusi ziņojumu par sabiedriskā labuma organizāciju darbību un attīstību, piedāvājot pārskatīt sabiedriskā labuma sistēmu. Lai veicinātu sabiedriskā labuma sistēmas attīstību Latvijā, proti, stimulētu filantropijas ideju kā pilsoniskās solidaritātes balstu, sekmētu ziedojumu piesaisti un brīvprātīgā darba pieaugumu, kā arī kopumā kompleksi pilnveidotu un attīstītu sabiedriskā labuma sistēmu Latvijā.

Cīņā pret cilvēku tirdzniecību. Iekšlietu ministrijas valsts sekretārs Dimitrijs Trofimovs parakstījis pažīnojumu, kurā Latvija apņemas pastiprināt cīņu pret cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā Baltijas jūras reģiona valstīs. Apņemšanās paredz, ka valstis īstenos vairākus pasākumus, lai stiprinātu dažādu institūciju kapacitāti un spēju novērst cilvēku tirdzniecību, kā arī identificētu upurus un sodītu vainīgos.

Vai Jāņos līs? Atbilstoši pašreizējām prognozēm nākamās nedēļas nogalē gaiss sakarsis līdz +27...+32 grādiem. Jāņu nedēļā iespējams vēsāks laiks, tomēr pastāv augsta varbūtība, ka saglabāsies tveicīgs vai vismaz silts laiks. No nākamās nedēļas vidus laikapstākļus noteiks antīklons, tādēļ laiks būs pārsvarā sauss un Saulains. Atmosfēras spiedienam pazeminoties, Ligo svētkos palielinās lietus un pērkona negaisa varbūtība.

(No portāliem www.tvnet.lv, www.lsm.lv)

Zaļais tirdziņš Balvos Apmierināti pārdevēji un pircēji

12.jūnijā Balvos notika zaļais tirdziņš, uz kuru iera-dās pārdevēji ne tikai no Balvu, bet arī Gulbenes, Alūksnes un Rēzeknes novadiem.

Aizvadītajā sestdienā laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra jau agrī no rīta savas tirdzniecības vietas iekārtoja un pircēju apkalošanai gatavojās pārdevēji. Preču klāsts bija visplašākais - daudz un dažādi stādiņi, rozes, jaunā gurķu raža, linu dvieļi, ziepes, tējas, maizīte, kvass, alus un daudz citu preču. Sarunas starp pircējiem un pārdevējiem, apmierinājums ar iegādāto preci, paziņu un draugu satikšana - tas viss piederēja istai tirgus atmosfērai. Kāda sieviete no Saulkrastiem, kura viesojās Balvos pie draudzenes, atzina, ka vairāki puķu stādiņi šeit bija nopērkami teju vai uz pusī lētāk nekā Rīgas tuvumā.

Ziepes kā siera ritulis ar ķimenēm. Balveniete Laimdota Zelča aizrāvusies ar ziepu izgatavošanu, ko sauc par patīkamu un interesantu hobiju. Ziepītes ir visdažādāko formu un struktūras - kā rozes un citi ziediņi, kā sirsniņas, arbūza šķēle, pat sieviešu un vīriešu macīņu formā. Vēl ir vannas bumbas - viss pašas roku darbs. "Sākums bija interesants - man uzdāvināja Stendera vannas bumbu, kura nedarbojās. Sāku domāt, kā to izgatavot pašai. Izdevās! Bet ideja par ziepu gatavošanu mani mājoja jau sen. Meklēju informāciju, sāku mācīties un, lūk, rezultāts. Ir pat ziepes siera rituliša formā, kurā kā skrubis iestrādātas ķimenes. Laba dāvana Jāniem!" saka Laimdota, piebilstot, ka viņas ražojumus var iegādāties arī studijā "Azote".

Cilvēkiem patīk dažādība. Balveniete Rasma Medne atklāja, ka ap desmitiem no rīta pircēji vēl tikai pārlūko piedāvājumu, taču jau pārdoti gan skujeņi, gan stādi, gan pukes podos: "Pie mums pastāvīgie klienti brauc uz mājām. Cilvēki šogad vairāk interesējas par lobeliām, īpaši nokarenajām, arī mazām puķītēm. Dažiem patīk petūnijas, lai arī prasa īpašāku kopšanu. Citi lūdz tā sauktās 'slinkākās' pukes, kuras jākopj mazāk. Gaume ir dažāda, bet vienlīdz labi pērk visu izaudzēto."

Linu dvieļus iegādājas dāvanām. Skaistus linu dvielīšus pircējiem piedāvāja Maruta Tiltiņa no Gulbenes. Viņa atklāja, ka dviela garumam jābūt 1,50 metri, un tādus amatniece arī auž. "Cena atkarīga no materiāla, kas ir dārgs, arī ieaustā raksta un tā, cik izstrādājums grezns. Vidējā dvielīšu cena ir ap 25 eiro, un tos labprātāk pērk dāvanām. Esmu paņēmusi līdzi arī draudzenes austās tautiskās jostas," atklāja Maruta.

Balvos mani pazīst! Koka izstrādājumus uz Balviem atvedis Edgars Matisāns no Rēzeknes novada Sakstagala. Viņš jau gadus desmit izgatavo un tirgo dažādus krēslus, virtutes piederumus un citus koka darinājumus. Pārdevējs priečājas, ka beidzot var braukt uz tirdziņiem un gūt arī kādus ieņēmumus, jo pandēmijas laiks to darīt nelāva. "Lūk, šis papīra dvielīšu turētājs ir mana ideja. Arī garais grābeklis, kā jūs to saucat, domāts naudas grāšanai. Smejaties? Nu labi, atklāšu, ka tomēr rokdarbniecēm, kuras nodarbojas ar tapošanu. To sieva mācījās Balvos pie jūsu meistarēm," jokoja pārdevējs.

Kombaini ogotājiem. Artūrs Gruzdiņš no Gulbenes atzīst, ka kombainu izgatavošana prasa laiku - vienam paitet teju 6 līdz 7 stundas, tāpēc cena ir atbilstoša ieguldītajam darbam - atkarībā no lieluma tie maksā 20, 25 vai 30 eiro. "Es tos izgatavoju jau gadus desmit. Esmu apmierināts, jo pagājušajā gadā, kad bija laba ogu raža, pie manis uz mājām brauca šīs preces tīkotāji no dažādām vietām, mašīnas pat rindā stāvēja. Redzēsim, kā būs šogad. Mežnieki gan stāsti, ka ogas būšot, tāpēc varbūt tāda interese arī šogad - esmu pārdevis jau 15 ogotāju kombainus," pastāstīja amatnieks. Līdzās viņam metāla grozus tirgoja Ādolfs Leišavnieks no Medņevas, kurš atzina, ka viņa precei labāks noiets ir rudeni, taču vienu otru pircēju tie ieinteresē arī vasarā.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Kā vērtējat sabiedrības šķelšanos vakcinētajos un nevakcinētajos?
Viedokļi

Pēc iespējas ātrāk jāiegūst pūļa imunitāte

ANDRIS SLIŠĀNS, folkloras kopas "Upīte" vadītājs

dažādus stāstus par darba devējiem, kuri draud no darba atbrīvot vakcinācijas pretiniekus. Man šķiet, ka bieži vien šī informācija ir pārspilēta un to aktīvi izplatītie tie, kuri nevēlas potēties. Mūsu ģimenē vakcinējušies visi, kuri drīkst to darīt – es, sieva, arī meita un dēls. Man bija divi iemesli, kādēļ spēru šo soli. Pirmkārt, es ticus zinātnei. Palasot attiecīgo literatūru, esmu sapratis, ka cilvēki uz šīs pasaules tik ilgi dzīvo tādēļ, ka mums ir potes un antibiotikas. Bez tām cilvēce nevarētu pastāvēt. Zinātnē ļoti liejiem soļiem iet uz priekšu, tādēļ esmu pārliecināts, ka pote neko ļauju nenodara - tikai aizsargā. Ja arī kādiem trīs cilvēkiem no miljona ir blakusparādības, tad tas ir ļoti maz, salīdzinot ar sarežģījumiem, kādi parādās pēc Covid pārslimošanas. Daudzi apgalvo, ka vakcīnas ir jaujas un nepārbaudītas, bet jebkuras zāles kaut kādā posmā ir tikkā radītas un jaunas. Varam jau spīti nevakcinēties, sagaidīt rudenī, un tad tie, kuri nevakcinējās, varēs blāaut, kāpēc atkal ievieš ierobežojumus.

Neesmu medikis, bet izsaku savu personīgo viedokli. Manuprāt, ja nesapotēsimies un neiegūsim pūļa imunitāti, gada beigās atkal sagaidīsim tādu pašu saslimstības vilni, kāds bija pagājušogad. Otrā mana motivācija saistīta ar profesionālo darbošanos. Jau iepriekš nojautu,

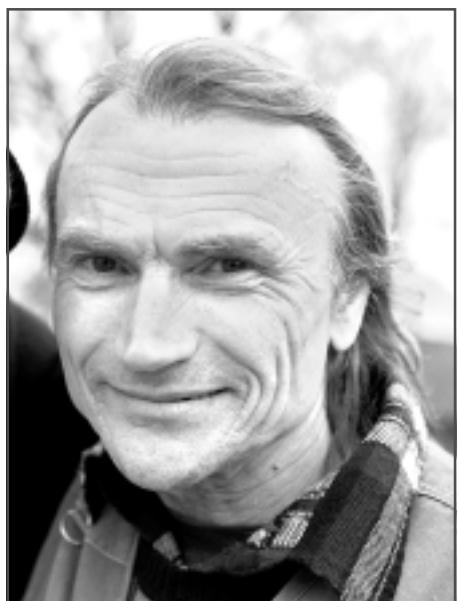
ka tā arī būs – man ar savu folkloras kopu atļaus strādāt tikai tad, ja būs noteikts daudzums vakcinēto vai pārslimojušo cilvēku, kuriem drošāk atrasties kopā. Tie, kas nav izslimojuši Covid -19 un nav potējušies, nav apdraudējums, taču satiekoties un esot kopā ar citiem, viņi ir mazāk aizsargāti. Ja starp mums kādam būs Covid, vissmagāk saslims tas, kurš nebūs vakcinējies. Mana motivācija ir vēlme rīkot pasākumus un darboties, kaut arī zinu, ka liela daļa sabiedrības ir pret vakcināciju. Nākamnedēļ esmu ieplānojis Jāņu ieligošanas pasākumu, kurā būs ļauts piedalīties tikai cilvēkiem ar Covid sertifikātiem. Zinu, ka daudziem tas nepatiks. Pieļauju, ka arī pasākuma apmeklētāju varētu būt mazāk, bet kaut kā jāmēģina atsākt strādāt.

Manā paziņu lokā pret Covid-19 savakcinējies tikai aptuveni 20% cilvēku, līdzīgi kā visā Latvijā. Ir tādi, kuri saka, - vēl nogaidišu, paskatišos. Kaut gan nesaprotu, ko var gaidīt un skatīties. Kopš otrās potes, kuru saņēmu maija vidū, jau pagājis mēnesis – viss ir kārtībā. Izņemot vienas dienas temperatūru un kaulu laušanu, nekādu citu blakusparādību man nav. Toties pazīstu cilvēkus, kuri izslimojuši ar Covid un tagad mokās ar komplikācijām – nevar vairs ne normāli paskriet, ne kaut ko straujāk padarīt.

Daudzi sūdzas par problēmām ar sirdi.

Vienīgais, ko ne vienmēr esmu izpratis Covid sakarā, ir mūsu valdības lēmumi. Uzskatu, ka rudeni nevajadzēja slēgt tirdzniecības centrus un veikalēm saīsināt darba laikus, dalīt preces atļautajās un aizliegtajās. Manuprāt, tirdzniecības centriem bija jābūt atvērtiem visu diennakti un jātirgo viss, ko vien var tirgot. Tad cilvēkiem nebūtu jādrūzmējas. Savādāk sanāk absurdus – autobusā var braukt kā siļķu mucā, bet pie pasta ziemā, aukstumā, bija jāstāv gandrīz stundu, lai izņemtu sūtījumu. Piemēram, kaimiņvalstis, ja saslimstības rādītāji strauji paaugstinās, valdība nesāk stresot un uzreiz nemetas visu ierobežot. Viņiem lēnumi ir saprātīgāki un vairāk saprotami. Mūsu valdība bieži imitē darbību, labi zinot, ka ne visus ierobežojumus izdosies ieviest dzīvē. Atkārtošos vēlreiz, neesmu ne medikis, ne zinātnieks, tikai paužu savu viedokli. Manuprāt, Covid, tāpat kā visas slimības, nekur īsti nepazudīs. Šogad, piemēram, nebija gripas, jo bija Covid. Ja Covid apkarosim un samazināsim tā ietekmi, droši vien nāks cits vīrus. Daba nemil tukšumu. Taču vakcinēties cilvēkus gan aicinu. Potējamies taču gan pret ērču encefalitu, difteriju un citām slimībām, un nesakām, - no šīm potēm varu nomirt. Dzīvot, redzēsim, kā viss būs.

Ar apjukušajiem visos laikos viegli manipulēt

VILIS BUKŠS, viļacēniets

nim Domburam bija publisko debašu raidījums "Kas notiek Latvijā?". Pēdējā nu jau pusotra gada laikā aktuāls ir jautājums: "Kas notiek pasaule?" Vai Covid-19 pandēmija ir slimība, vai pasaules pārdalīšana un sadalīšana atbilstoši noslēgtu sabiedrības grupu jeb kastu likumiem? Daudzu valstu izlūkdienesti cenšas noskaidrot Covid-19 izcelsmi, bet pagaidām bez rezultātiem. Ja kādai parādībai nezinām izcelsmi, tad nevaram arī zināt, kad un ar ko tā beigsies. Izeja no labirinta, kurā mēs esam ierautī, ir tur, kur ieeja. Bet ieeju mēs nezinām, un spekulācijas par to, ka šīs slimības izceļsmē ir Uhaņas dzīvnieku tīrgus, ir nelogisks un patoloģisks.

Pats ar šo sēru neesmu saskāries, un tikai no dažiem man pazīstamiem cilvēkiem, kuri sīruši vai arī kuriem pamanīta šī kaite, esmu dzirdējis pavism pretējus vērtējumus. Vieni saka, ka tā ir sabiedrības zombēšana. Savukārt citi, ka tā ir briesmīga slimība. Ir arī tādi, kas kaut ko līdzīgu jau pārslimojuši, pirms par Covid-19 sākuši runāt. Lai nu kā, bet viens ir skaidrs, ka viss, kas ap to norisinās, ir mīklains un maldinošs. Atliek tikai noprast, ka šīs *sadūļkotais dīķis* daudziem ir izdevīgs, lai pelnītu lielu naudu. Covid-19 bizness zēj un plaukst. Miljardiem sejas aizsegu, miljardiem vakcīnu un miljardi banku kontos. Nu ko lai saka, - kur vaitas, tur cirpēji. Gadu tūkstošu gaitā nekas nav

mainījies. Visam tam mūsdienās klāt nāk informācijas tehnoloģijas un plašsaziņas līdzekļi, ar kuru palīdzību daudz vienkāršāk var saturēt un vadīt patērētāju sabiedrību. Šādos apstākļos radīt Covid-19 un palaist globālajā pasaule nav nekāds brīnums. Sarīdot vienu pret otru, sanaidot un pakļaut. Ja iesētas bailes, tad ar apjukušajiem visos laikos ir viegli manipulēt.

No malas raugoties, visaptveroša sabiedrības vakcinācija ir kā militāra operācija ar stratēģisku mērķi noteiktā laikposmā paveikt iecerēto. Bet kas slējas aiz šī plāna? Ja šī pandēmija ir totālais karš, tad logiski, ka tas ir ar mērķi iznīcināt iedzīvotājus un pastāvošo lietu kārtību. Latvijas gadījumā tas sagrautu mūsu tradicionālo dzīvesveidu. Jāņi vairs nebūtu tautas svētki, bet gan noslēgtu sabiedrības grupu kopošanās. Tā saucamie *vakcinētie* būtu priviliēta neaizskaramo grupa. Šīs grupas pārstāvjiem savas grupas ietvaros būtu atlauti noslēgt laulības, apmeklēt kultūras pasākumus, ceļot un nodarboties ar izredzētiem paredzētām nodarbēm. Pārējām grupām būtu jāgaida uz šo izredzēto labvēlibu. Cilvēktiesības šajā gadījumā paliek tikai uz papīra, un atgādināt par tām būtu vienkārši mulķīgi.

Sobrīd pasaule tūkstoši un miljoni viens uz otru rāda ar pirkstu un vaino savās problēmās. Miljoni meklē risinājumus, skaitļojot un

kalkulējot. Miljoni lūdz Dievu un gaida glābēju. Miljoni asina nažus un gatavojas karam. Miljoniem ir tādu, kas ieraujas sevī un *iekonservējas*. Un tikai retais no šiem miljoniem uzdot jautājumu, - vai Zemē ietriecies asteroīds... Vai citplanētieši mums atsūtījuši šo tā saucamo Covid-19?

Ko darīt? Šajā saistībā atceros stāstu par sirmu vecīti ar garu bārdu, kurš dzīvoja mežā vidū un vadījās pēc Saules likumiem. Ritos sauli sagaidīja un vakaros pavadīja. Kādu dienu, kad vecītis ar lāpstu rušināja zemi, viņu apciemoja kaimiņš no viņpus meža. -Klau! Ja būs pasaules gals, ko tu darīsi? Vecītis sāka smieties... Ak, kaimiņ, kaimiņ! RAKŠU!

Līdzīgi domājot, es arī aicinātu atbrīvoties no bailēm, nomest liekulības masku un būt brīviem no Covid-19 un citiem zombētāju izgudrojumiem... Patiesību mēs nezinām un neuzināsim. Kad Jēzus teica, ka viņš nāk no patiesības, tad Pilāts viņam pajautāja: "Kas ir patiesība?" Bet par vīrusu, kurš šobrīd valda pār pasauli, man azotē kāds pantīšs: *Vīrus nāk... kā komētai/ tam aste gara,/ Vai no velna paša,/ vai no Svētā Gara?*

Viedokļus uzsklausīja S.Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat sabiedrības šķelšanos vakcinētajos un nevakcinētajos?

jāvakcinējas, lai būtu veseli

- 25%

pies piedētu brīvprātīgā
vakcinēšanās pie laba

nenovēdis - 20.8%

tā ir diskriminācija - 45.8%

jāvakcinējas, lai apmeklētu
pasākumus, ceļotu - 4.2%

mani tas neinteresē - 4.2%

Durvis ver muzeji

Izvērtē darbus krājuma papildināšanai

Balvu Novada muzejā jau kopš decembra savus skatītājus gaida izstāde "Mana Ziemellatgale". 9.jūnijā muzejs atkal atvēra durvis individuālajiem un vienas mājsaimniecības apmeklētājiem. Joprojām gan jālieto maskas un jāievēro distance, bet tas nevar būs šķērslis muzeja apmeklējumam.

8.jūnijā Balvu Novada muzeja Krājuma komisija kopā ar piaeacinātajiem ekspertiem izvērtēja iesniegtos darbus, lai lemtu par to atbilstību izstādes mērķim un Balvu Novada muzeja misijai, kā arī iepirkšanas iespējām muzeja krājuma papildināšanai.

Glezno arī pēc sirds aicinājuma

Kā eksperti strādāja mākslinieks, Mākslas savienības biedrs, ilggadējs Latvijas Mākslas akadēmijas profesors, Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales reģiona filiāles vadītājs Osvalds Zvejsalnieks; Latgales kultūrvēstures muzeja Mākslas nodaļas vadītāja, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas lektore Inese Dundure un Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietniece Anita Petrova. Eksperti ar darbiem bija iepazīstināti jau neklātienē, tāpēc, tiekoties un skatot tos klātienē, vērtejums bija jau gandrīz zināms. Kā galvenais kritērijs bija darbu profesionāls izpildījums. "Vairāki darbu autori ir mācījušies pie mums Rēzeknē, bet daudzi tos rada pēc sirds aicinājuma. To var saukt arī par zināmu talantu," uzskata Osvalds Zvejsalnieks. Vēlreiz skatot izstādē redzamos darbus, Inese Dundure aicināja pievērst uzmanību Olgas Rečes gleznai, kur attēlots rudens pie Rēzeknes upes. "Tas piesaistīja mūsu uzmanību ar krāsainību, kolorītu, kompozīciju," uzsvēra eksperte. Mākslas pazinējus uzrunāja arī Ingrīdas Skučas darbi "Ziemassvētku putenis" un "Ziemassvētku vakars". "Lūk, Andra Kalīņina darbs "Mātes portrets". To var raksturot ar vārdiem - tīriba, plakātiskums, kas mākslā nav tik bieži sastopams. Skatot šo darbu, pārņem sajūta, ka darbā ieliktas dzīļas emocijas - siltums, milums. Uz vienkrāsaina fona redzams telefona numura Latvijas kods, bet turpinājuma nav. Tas liek apstāties un aizdomāties. Darbs ir kā portrets sajūtu limenī, nevis konkrēts cilvēka veidols," uzskata Inese Dundure. Eksperti atzinīgi vērtēja arī Astras Tjunītes darbus, akcentējot gleznu "Atgriešanās" un vietējā priestera portretu.

Jolantas un Valda Dundenieku keramikas kolekcija, kas netiek pārdota, un Ineses Brants apgleznoto porcelāna šķīvju memoriālā slavas siena "Ak, Latvija, kur tavi dēli...", kuras iegādei muzeja ekspozīcijas papildināšanai finansējumu piešķiris Valsts Kultūrkapitāla fonds, izstādē piedalījās ārpus konkursa un netika iekļauti vērtējumā.

Zināmi laureāti

Par konkursa laureātiem, katram piešķirot 300 eiro darba iepirkšanai muzeja krājuma papildināšanai, atzīti: Olgas Rečes "Rudens. Upe Rēzeknē", Astras Tjunītes "Atgriešanās", Elitas Eglītes "Keramika", Zinta Purena "Tinot" un Olgas Rečes "Rīts Balvos". Atzinība "Par mūža ieguldījumu mākslas popularizēšanā Balvu novadā" izteikta Pēterim Džiguram un darba "Latviešu tautas Dainu teicēja" iepirkšanai piešķirti 100 euro.

Muzeja krājuma papildināšanai papildus ieteiktie darbi, saskaņojot ar autoriem, ir: E.Maderniece "Pēc pirts", E.Teilāne "Pacelties pāri", A.Tjunīte "Lūk", A.Kalīnins "Mātes

par labu nākamajam žūrijas izvirzītajam izstādes darbam.

Domu un emociju uzplaiksniņumi

"Skatot izstādes darbus, var just mākslinieku domu un emociju uzplaiksniņumus, un tās ir katram savas - skumjas, priecīgas, pilnas pārdomu. Arī mēs Rēzeknes muzejā rīkojam tradicionālo Latgales mākslinieku rudens izstādi, un es jau tagad redzu vairākus jūspuses māksliniekus, kurus varētu uzrunāt un aicināt piedalīties ar saviem darbiem arī pie mums.

Mēs rādām cilvēkiem, kas ir profesionāla māksla, tā izglītojot skatītājus. Mākslas valoda ir jāmācās, piemēram, arī vienkrāsains fons ar dažiem cipariem var būt augstvērtīgs mākslas darbs, ne tikai skaista baznīca saulrietā," uzskata Inese Dundure.

"Paldies māksliniekiem par domas lidojumu, žūrijai un ekspertiem par ieguldīto darbu un ziedotājiem par iespēju iegādāties un saglabāt mākslas darbus nākamajām paaudzēm!" saka Balvu Novada muzeja vadītāja Iveta Supe un aicina apmeklētājus nākt skatīt visu savām acīm.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

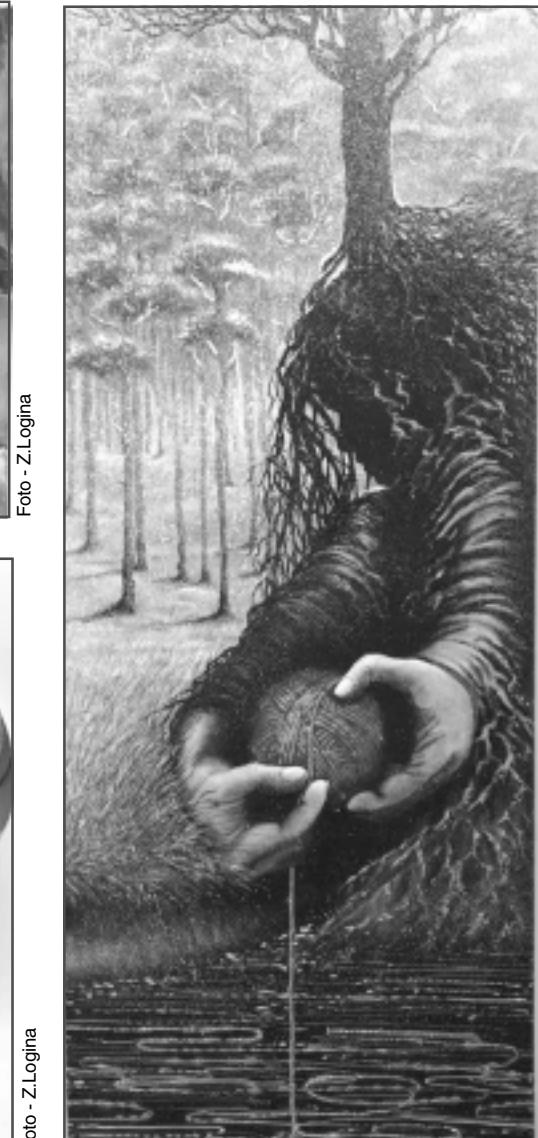

Darbus vērtē eksperti. Inese Dundure un Osvalds Zvejsalnieks izvērtēja izstādē "Mana Ziemellatgale" izliktos darbus un lēma par iepirkšanas iespējām muzeja krājuma papildināšanai.

Foto - Z.Logina

Olga Reče, "Rīts Balvos".

Zintis Purens, "Tinot".

Elita Eglīte, "Keramika".

Foto - Z.Logina

Politiskās dzīves spēles

Bija vai nebija priekšvēlēšanu cīņa?

Pašvaldību vēlēšanu kaislibas pamazām norimst. Taču šī laika izjūtas un pārdomas, šķiet, tik ātri nebeigsies, un vismaz partiju un pašu kandidātu aprindās joprojām rit sarunas un notikušā vērtējums. Laikraksts aicināja uz sarunu pārliecinoši uzvarējušās partijas deputātu kandidāti EVU SMIRNOVU. Viņai ir viena sasaukuma darba pieredze Balvu novada domē. Ikdienas darbā strādā Valsts zemes dienestā par Gulbenes biroja vadītāju.

Kādas ir pirmās izjūtas, uzzinot apvienotā Balvu novada vēlēšanu rezultātus?

-Protams, ļoti patīkamas. Klusībā tāds iznākums bija cerēts, bet pirms, ko vēlos pateikt, ir milzīgs paldies visiem atbalstītājiem. Paldies, kuri to teica nekautrējoties jau iepriekš, paldies, kuri to darīja klusībā. Bez jums, protams, mūsu Latgales partijai nebūtu tāds panākums ar septiņām iegūtajām deputātu vietām jaunievēlētajā Balvu novada domē. Paldies arī visu 18 saraksta kandidātu ģimenēm, kuras piecieta un izturēja pirmsvēlēšanu laiku ar pelmeni vakariņām, nesastrādātajiem dārziem, nepadarītajiem mājas darbiem vai nepieskatītajiem bērniem. Tās divas pirmsvēlēšanu nedēļas mums bija ļoti, ļoti spraigas, darbojoties informatīvajā telpā. Pie reizes atvainojos tiem iedzīvotājiem, kuriem varbūt nepatika mūsu karogu gājieni pilsētas ielās. Ja nebūtu Covid-19 laiks, tikšanās ar vēlētājiem un viņu uzrunāšana būtu notikusi citādāk.

Latgales partija ieguvusi būtisku pārsvaru, atstājot pārējās partijas ar deputātu vietām izteiktā mazākumā. Par ko tas liecina?

-Secinājumus varēja izdarīt jau pirms vēlēšanām. Deviņi saraksti ar 150 kandidātiem mazajam Balvu novadam ir stipri par daudz, un tas, protams, visu pamatīgi sadrumstalo. Var piekrist, ka katram no kandidātiem ir idejas, vēlme uzrunāt iedzīvotājus un griba darboties, bet reāli tas nevar notikt. Trīs partijas neiegūva nevienu vietu. Taču arī viņi nebūs zaudētāji, jo mūsu partija uztur kontaktus ar visiem, notiek sarunas un ir vēlme virzīt arī viņu prioritātes, ja tikai turpmākajā domes darbā tas būs iespējams.

Vai ir prognoze, kā var veidoties vadošais jaunievēlētās domes sastāvs?

-Prognoze, protams, ir, bet to neatklāšu. ļoti negribētu, ja izveidotos pozīcija un opozīcija. Taču arī iepriekšējā sasaukuma laikā tika teikts, ka šāda dalīšanās nepastāv, bet, nostrādājusi Balvu novada domē trīs gadus, teikšu, ka ne visu lēmumu pieņemšanā bija aicināti visi deputāti. Zināma dalīšanās pastāvēja, ko tagad var atlīt vai neatlīt, bet mēs, atsevišķi deputāti, to jutām.

Līdzšinējais novada vadītājs intervijā mūsu laikrakstam vēlēja iedzīvotājiem būt iejūtīgiem vienam pret otru un justies kā vienā lielā ģimene. Vai jaunievēlētā novada dome arī spēs būt kā ģimene ar sapratni par darāmo?

-Āoti gribētos, lai tā būtu. Lasot partiju darbības programmas, teiktu, ka lielu atšķirību nostādnēs nav, tāpēc šajā aspektā būtiskām nesaskaņām it kā nevajadzētu būt. Taču, ja būs vai radīsies politiska rakstura ambīcijas, tad domstarpības neizpaliks. Galvenais, lai visus uzklausītu, jo patiesība mēdz būt kaut kur vien.

Vēlēšanās bija izteikti zema aktivitāte. Balvos gan nedaudz augstāka – ap 41%, bet Latvijā - tikai 34%. Kādi tam iemesli un vai šis fakts neliecinā arī par protestu pret to, kas notiek mūsu valstī patlabā?

-Zemā vēlētāju aktivitāte ir ļoti satraucošs fakts. Manuprāt, cilvēki bija noguruši no nemītīgās informācijas plūsmas - no vēstījumiem sociālajos tīklos, informatīvo izdevumu pārbagātības pasta kastītēs un tamlīdzīgi. Un vēl arī neticība, ka viņi spej kaut ko ietekmēt un mainīt. Uzrunāju cilvēkus, kuri līdz šim nebija piedalījušies vēlēšanās, rosinot šoreiz balsot, bet viņi nemainīja viedokli, teikdam, ka tas neko nemainīs un balsošanai nav jēgas. Nelielā novadā, kāds ir arī mūsu, arī pāris balsīm tomēr var būt izšķiroša nozīme. Lielos

politikus par viņu sadrumstalotajiem lēmumiem pandēmijas sakārā varētu arī aizstāvēt, jo līdz šim nekas tamlīdzīgs nebija piedzīvots, un nav gatavas receptes, kā īsti rīkoties.

Bija vai nebija priekšvēlēšanu cīņa? Dzirdēti gluži atšķirīgi viedokļi. Vieniem informācijas bijis par maz, tāpēc neko nav zinājuši, par ko balsot, citus nokaitinājusi aģitācija ar foto logos un krāsainiem izdevumiem, savukārt Rugāju novada vadītāja saka, ka ar katrām vēlēšanām reklāma un citu spēku nomelnošana paliek arvien agresīvāka.

-Manuprāt, pirms četriem gadiem informācijas plūsma un pirmsvēlēšanu gaisotne bija daudz agresīvākas nekā tagad. Šoreiz visu partiju priekšvēlēšanu aģitācija bija pavisam mierīga, bez apvainojumiem, bez klajas kritikas. Varētu pat teikt, ka nebija pārāk interesanti. Protams, priekšvēlēšanu kampaņa varēja būt arī citādāka. Piekītu, ka iedzīvotāji kļuvuši daudz prasīgāki un sagaida interesantāku un radošāku uzmanības pievēršanu, taču šoreiz ir Covid laiks, un tas daudz ko ierobežo.

Kandidātu programmās bija vērsta uzmanība pacientu un ārstu jautājumam, uzsvēra savstarpējo uzticēšanos, jaunu speciālistu piesaisti, atalgojumu. Šie jautājumi bijuši un ir slimnīcu apvienības vadības uzmanības lokā. Vai novada dome varētu ko līdzēt?

-Protams, ārsta un pacienta saskarsmes jautājums ir un paliek slimnīcas vadības kompetence, un deputāts vai domes priekšsēdētājs to tiesi neietekmēs. Taču viņi var runāt par šo problēmu un ietekmēt slimnīcu vadību. Uz vietas Balvos būtu

jāstrādā ārstu pamatsastāvam, bet mediku kadru problēma bijusi un joprojām ir *asa*. Pateiksim paldies mediķiem, kuri te ir un strādā.

Diemžel sabiedrība šķējas un dalās daudzos virzienos. Kaut vai tagad vakcinētie pret nevakcinētajiem. Politīki nenovērtē veselos, tos, kuri neslimo, nostādot viņus savā ziņā par 'vainīgajiem'...

-Protams, šāda pretstatīšana nedrīkstētu būt, dalot cilvēkus vakcinētajos un nevakcinētajos, ierobežojot kāda tiesības strādāt. Tas man ir nepieņemami. Potēšanās ir brīvpārīga lieta, taču nevakcinētajiem būs jāapzinās, ka nāksies ievērot ierobežojumus.

Vai piekrītat daudzkārt teiktajam, ka politika ir baigā spēle ar konkurenci?

-Darbojoties politikā, jāsaprot, ka tur būs ne pārāk tīras spēles un paņēmieni, tāpēc kādā brīdī nāksies *izkāpt* no savas komforsta zonas un kaut kam piekāpties, ignorējot personīgo pārliecību. Politika ir absoluīta kompromisu māksla. Kurš tam nav gatavs, nevar būt veiksmīgs politiķis. Politikā viņš tad varētu pastāvēt vienu sasaukumu, ne ilgāk. Man personīgi ir grūti pieņemt kompromisus, bet ir nācīes sev pateikt: "Klus! Nesaki, ko domā!" Es nesaucu sevi par politiķi, drīzāk jūtos kā cilvēks, kuram ir, ko teikt, un kurš vēlas būt sadzīrdēts. Partijas sarakstā piedalījos ar 6.kārtas numuru, un šoreiz mana piekrišana startēt bija atbalsts mūsu līderim. Esmu analizējusi savu uzvārda svītrojumus dažādos vēlēšanu iecirkņos. Secinājums: vietās, kur cilvēki mani nepazīst, kur esmu bijusi retumis, tur arī svītrojumi. Bet priecājos, ka domē būs pārstāvēti gan lauki, gan pilsēta, un deputāti ir pietiekami dažādi.

Balvos ezera krasts jau kuro gadu izskatās nepievilcīgs, peldviete - nekomfortabla, daudzi pagasti ir labiekārtotāki, salīdzinot ar Balviem. Kāpēc tā?

-Balvos ir iesākumi, bet nav pabeigtības. Tā ir Lāča dārzā, pludmalē. Pie mums nav tā, ka var aiziet ģimene ar bērniem, un visiem būtu, ko darīt, un visi labi justos. Taču gribas ticēt, ka pēc četriem gadiem, runājot par šo pašu tēmu, varēšu teikt pavisam ko citu. Ka Balvos ir skaisti, jo ir pabeigta pludmale Steķentavā, arī Dzirnavu ielā, ir promenāde

gar ezera krastu ar košumaugiem un varbūt atjaunots arī vecais ceļš no pilsētas centra ar tiltu pāri upītei un tālāk uz leju... Tas ir mans kluss sapnis.

Daudzi vēl nav bijuši un redzējuši atjaunoto kultūras centru Balvos.

-Daļai iedzīvotāju šāda iespēja gan bijusi. Pati tur esmu iegriezusies vairākas reizes. Nams ir skaists, ar modernām zālēm. Domāju, ka kultūras dzīve ritēs veiksmīgi, bet viss atkarīgs no personālijām, cik kreatīvi būs darbinieki, ko viņi aicinās viesoties Balvos. Ceru, ka veiksme pavadīs arī jaunievēlēto novada domi. Man patika, ka šogad Balvos nebija nodots neviens sasteigts infrastruktūras objekts, kā tas notika pirms četriem gadiem. Tas vieš cerību, ka iesāktie projekti arī turpmāk izdosies kvalitatīvi un līdz galam pabeigtīgi.

Kas sagādā prieku un uzlabo omu?

-Aiz muguras ir trausmainais vēlēšanu laiks, un tagad domājam un plānojam, kā iekārtot un sakopt nesen iegādāto īpašumu. Tas ir ļoti skaistā vieta, tāpēc pirmatnējo šarmu negribas nomākt ar mūsdienīgiem risinājumiem. Ģimenes lielākā bagātība ir bērni, un gribas viņos radīt stabīlas, patiesas un nemainīgas dzīves vērtības, mīlestību pret vietu, kur esi dzimis, no kurienes nāk vecāki, kur vienmēr varēs atgriezties. Man sagādā prieku vienkāršas lietas - tīra māja, sakopts pagalms, pāšas audzētas puķes un zaļumi. Ja vakarā atliek laiks grāmatai, tad dzīve ir izdevusies. Ja vēl ir iespēja vienai pašai agrā brīvdienu rītā atbraukt uz ezera krastu, pavingrot uz laipas, iedzert kafiju...

Kā aizritēs šī vasara?

-Tā būs ļoti rosīga ar puķu dobju un atpūtas vietas veidošanu svaigā gaisā tepat, Balvos. Taču, neskatoties uz dažādiem ierobežojumiem, ļoti gribētos arī paraudzīties, kas tagad notiek ārpus Latvijas robežām - tepat Lietuvā un Igaunijā. Bērniem sen ir apsolīts brauciens uz "Lotes zemi", uz taku virs koku galotnēm... Divaini apjaust, ka viņi šobrīd saprot Covid-19 situācijas nopietnību un pacietīgi gaida brīdi, kad varēs turp doties. Ik pa laikam pabraucam tepat pa Latviju, nēmam rokā ceļvedi un dodamies jebkurā virzienā, pat nezinot, vai būsim projām no mājām vienu vai vairākas dienas. Mums patīk Lubāna ezera krasts. Manuprāt, šis laiks mums visiem ir licis kļūt nopietnākiem, vētit savas un arī visas sabiedrības vērtības. Mēs esam iemācījušies priečāties par niekiem un sapņot par lielām lietām, mums vienkārši tam ir dots laiks.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Kā rīkoties, atrodot sprādzienbīstamu priekšmetu?

Granātas - eglītē, lādiņš - iesprausts zemē...

Artūrs Ločmelis

Laikrakstā "Vaduguns" ik pa laikam ziņojam par mūspusē atrastiem nesprāgušiem lādiņiem. Pēdējais šāds gadījums, par ko rakstījām, bija 12.maijā, kad Rugāju novada Lazdukalna pagastā uz lauka konstatēja B2 kategorijas lādiņu. Tas tika nodots Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem iznīcināšanai. Tikmēr vairāki lasītāji jautā, kā rīkoties, atrodot nesprāgušu lādiņu, un kam zvanit?

Laikraksts "Vaduguns" sazinājās ar Zemes sardzes 54.kaujas atbalsta bataljonu no Ogres, kurā ietilpst arī Nesprāgušas municipalitātes neutralizēšanas rota. Tās karavīri, kuru viens no uzdevumiem ir neutralizēt un iznīcināt sprādzienbīstamus priekšmetus Latvijas teritorijā un starptautiskajās miera uzturēšanas operācijās, ik gadu visā Latvijas teritorijā neutralizē vairākus tūkstošus dažāda kalibra strēlnieku municipalitātes, artilērijas lādiņus, minmetēju minas, aviācijas bumbas un citus sprādzienbīstamus priekšmetus. "Atrodot sprādzienbīstamus priekšmetus, tos nekādā gadījumā nedrīkst aiztikt, mēģināt izjaukt un pārvietot! Vieta, kurā priekšmeti atrasti, iespēju robežas jānozogo un jāiezīmē. Par atradumu jāziņo tuvākajā Valsts policijas iecirknī (tāluņa numurs - 110), sniedzot atrastā priekšmeta īsu raksturojumu, un jārīkojas saskaņā ar saņemtajām instrukcijām!" uzsver bataljona zemessargi.

Tomēr ne vienmēr visi iedzīvotāji ir tik joti apzinīgi. Arī šīs pašas Zemessardzes vienības

Foto - Zemessardzes 54.kaujas atbalsta bataljons

Izrotātā eglīte.

"Drīz jau Līgo, taču Ziemassvētku eglītē vēl aizķerušies daži rotājumi...", tā ziņo 54.kaujas atbalsta bataljons. Proti, 19.maijā Nesprāgušas municipalitātes neutralizēšanas rotas karavīri steidzās uz izsaukumu Ozolnieku novadā, kur eglītē bija sakarinātas rokas granātas...

Zemē iesprausts lādiņš. Šāds skats šogad maija nogalē Zemessardzes 54.kaujas atbalsta bataljona Nesprāgušas municipalitātes neutralizēšanas rotas karavīriem pavērās Dobeles novada Annenieku pagastā. Jāpiebilst, ka šī gada maijā rotas karavīri iznīcinājuši 380 artilērijas lādiņus, 147 minmetēja lādiņus, 120 granātas, četras minas, trīs raketes un 11 aviobumbas. Savukārt šogad kopumā iznīcināti jau 1903 sprādzienbīstami priekšmeti. "Par darbu, kas nekad nebeidzas, pateicamies Nesprāgušas municipalitātes neutralizēšanas rotas karavīriem," par paveikto gandarīts 54.kaujas bataljons.

zemessargi ziņo, ka viņi diemžēl katru dienu arvien vairāk pārliecīnās, cik neapdomīgi un vieglprātīgi rikojas sprādzienbīstamu priekšmetu atradēji. Piemēram, vienā no rakstā publicētajiem attēliem redzamais gadījums tika fiksēts Dobeles novada Annenieku pagastā, kur Nesprāgušas municipalitātes neutralizēšanas rotas karavīri konstatēja 120 mm min-

metēja lādiņu, kas bija iesprausts zemē... "Iedzīvotāji, tas ir nopietni! Lūdzam jūs visus - neapdraudiet savu un apkārtējo cilvēku veselību un dzīvību, jo, šādi rikojoties, nekad nevar zināt, kurā brīdī lādiņš var sprāgt, tādējādi nodarot ļoti lielu un neatgriezenisku kaitējumu," atgādina rotas karavīri.

Publicējam attēlus, kas vēsta par atsevišķu

iedzīvotāju bezatbildīgu un savai veselībai un dzīvībai bīstamu rīcību, mūsu laikraksta lasītājiem un ikvienam citam vienlaikus atgādinot, ka tā rīkoties nav pieļaujams! Šos sprādzienbīstamos priekšmetus neutralizēt devās Zemessardzes 54.kaujas atbalsta bataljona Nesprāgušas municipalitātes neutralizēšanas rotas karavīri.

Praktiku ieteikumi dārza darbos

Lai viss aug griezdamies

Maruta Sprudzāne

Tuvojas rožu ziedēšana, un dārzkopji pamana uzkrītošas kukaiņu kolonijas, kas pārņem augu lapotni un kātus. Prognoze par šī gada izteikto likstu – kukaiņu un odu pārlieku savairošanos - jau bija dzirdēta. Bet ko darīt? Citiem svarīgi zināt, kā atrast tomātu postījumu, vēl kādam - kur stādīt ķirbus? Uzklausījām praktiku padomus, kuri tos pielietojuši un pārbaudījuši praksē.

Ar to, kas pa rokai

Laputis dārzā ir īsta sērga, jo šie mazie, melnie kukaini apsēd augus tā, ka reizēm pat zāļas auga lapas nevar pamanīt. Šie dārza kaitēkļi var uzglūnēt augiem ne tikai dārza, bet arī siltumnīcā, nodarot pamatiņu postāžu. Lielākoties laputis ir paslēpušās zem augu lapu apakšām, kur tās intensīvi sūc lapu sulu, un rezultātā tās sāk deformēties. Taču ir dažādu veidu laputis: ābeļu zāļu laputs, pupu laputs, rožu lielā laputs un citas. Atšķirīgs ir to attīstības cikls.

Var izmēģināt praksē pārbaudītus paņēmienus ar līdzekļiem, kas ir pa rokai. **Ar šnabi:** derēs pats lētāks. Ielej pulverizatorā un apsmidzina augus. **Ar kokakolu:** izmanto tāpat kā šnabi.

Ar saimniecības ziepēm: izšķidina 200 g ziepju uz 101 ūdens.

Ar ožamo spiritu: 1ēdamkaroti atšķaida uz 10 l ūdens. **Ar kalcinēto sodu:** izšķidina 1 ēdamkaroti uz 1 litru ūdens, pievieno 40 g saimniecības ziepju. **Ar pelniem:** 200 – 300 g pelnu aplej ar 5 l verdoša ūdens, izfiltrē, atdzesē, pievieno 20 g saimniecības ziepju. **Ar mārrutku lapām:** lapas un saknes sasmalcina, sapilda spaini līdz pusei, pielej ūdeni un atstāj ievilkties 2 – 3 stundas. **Ar strutenēm:** 3 – 4 kg svaigu vai 1 kg kaltētu struteņu pārlej ar 10 l ūdens un atstāj ievilkties 1 – 2 dienas. Izkāš un pievieno saimniecības ziepes.

Nelabvēlis siltumnīcā

Pensionārei Verai, kurai ir mazdārziņš Balvos, Ezermalā,

šopavasar lieli pārdzivojumi gadījušies, audzējot tomātus. Savā siltumnīcā viņa sastādījusi vairākus desmitus pašas izaudzētus tomātu stādus. Tie labi auguši, taču pēc tam saimniece ievērojusi, ka ar tomātiem notiek kas slīks, tie sāk nīkuļot un maina izskatu. Vera sākusī lūkot zem tomātu saknēm un drīz vien atradusi, viņasprāt, īsto vaininieku – zemesvēzi.

Praktiski saka, ka siltumnīcā no zemesvēžiem var atrīvoties, uzrokot, kārtīgi nobļietējot un salaistot augsnī. Zemesvēžiem vajag elpot, tāpēc nākamajā dienā varēs redzēt alas, ko viņi būs saraikuši. Jābūt gan pacietībai, novērojot, kad viņi līdīs ārā. Dārza zemesvēzi var atrast, klausoties, kad tas sāk sisināt, tad jāņem lāpsta un jārok ārā. Citi apkarošanai izmanto trauku mazgājamo līdzekli, ko pievieno ūdenim un pēc tam salej alās. Var izmantot arī veļas pulveri. Vēl ir metode, kad alā iepilina ēļu, bet pēc tam ieļej ūdeni, lai pilns viss caurums. Kādam sezonas laikā izdevies noķert pat 100 zemesvēžus. Iesaka pie tomātu stumbra ierakt pārgrieztu plastmasas pudeli, lai zemesvēžis netiek klāt vai arī dārzu laistīt ar putnu mēsliem, jo smaka atbaida zemesvēžus.

Auglīga un silta vieta

Laikraksta lasītāja Anita Balvos redakcijai iesūtījusi jautājumu, rosinot sniegt padomu, kur būtu ieteicams stādīt ķirbus. Vietējā tirdziņā viņa iegādājusies skaistus stādus un domā, kur dārza šiem augiem patiktu vislabāk augt?

Uzklausījām balvenietes Dainas pieredzi, kura ar ķirbjiem draudzējas katru pavasari un rudeni ievāc bagātīgu ražu. Daina savā dārzā ķirbus stāda dažādās vietās. Vairākus iestāda dārzenū vagu galos, kur palikusi brīva vieta, lai aug blakus bietēm vai burkāniem. Atrod vietu vecas mēslu kaudzes vietā, citreiz iestāda iestrādātā augsnē starp ābelēm, taču vislabāk ķirbjiem laikam patik komposta kaudzē. Vieni padodas mazāki, citi pieņemas apaļumā lielāki, bet rudeni ķirbu ir

Ja iestādīsi, izaugs. Ķirbus audzēšanā saimniecēm ir dažāda prakse. Kāda sagaida, kad ķirbis pats uzbriedina sēklas un sadzen asnus, pārsteigdams ar lērumu skaistu asnu, ko var izstādīt, cita sēklas cītīgi liek podiņā, lai izaugtu stādi. Ķirbijem patik auglīga un silta zeme. Parasti dēstus iesaka izstādīt jūnijā pēc salnām. Šopavasar salnu nav bijis, laiks silts, un ķirbijem labi apstākļi. Vēl ir jautājums, cik tālu stādīt vienu no otra? Tas ir atkarīgs no ķirbu šķirmes, jo ir ķirbji, kurus var stādīt 30 centimetru attālumā vienu no otra, bet ir tādi, kurus jāstāda metru un pat tālāk, piemēram, ķirbju šķirne 'Kavbūzis' aizņem ļoti lielu platību, savukārt tā sauktie krūmu ķirbji jāstāda 60 līdz 70 centimetru attālumā.

daudz, un, kā stāsta Daina, viņu ļoti iepriecē šis skats, kad ir ko novākt un mājās var pārnest desmitiem skaisto ogu. Vēl ir prieks pēc tam ar ķirbjiem padalīties un uzdāvināt kaimiņiem un draugiem. "Mums patik, ka dārza ir šāds augus un rudeni ir ko panemt rokās un ienest istabā," atklāj Daina.

Balvu uzņēmēja piepilda sapni

Katrā ziedā prot saskatīt skaisto

Sanita Karavoičika

Pieci gadi no mirkļa idejas līdz sapņa realizācijai. Tieši tik ilgs laiks bija nepieciešams balvenietei ALONAI PENNEREI, lai apmeklētājiem vērtu salonveikala "Simfonija. Aljonas Penneres kāzu dekorēšanas serviss" durvis. "Ja laika rāts dzīvi pagrieztu desmit gadus atpakaļ, savu darbības virzienu es tāpat nemainītu. Mana aizraušanās ir un paliks ziedi," pārliecinoši teic pagājušā gada Balvu novada uzņēmēju balvas ieguvēja kategorijā "Gada jaunais uzņēmējs".

Salonveikala durvis Aljona Pennere vēra teju pirms diviem mēnešiem - 27.aprīli, taču ideja par to radās krietiņi pirms tam. Toreiz Aljona strādāja benzīntankā un kādu dienu nonāca pie atskārsmes, ka darbs, ko dara, nebūt nav aicinājums - šķita, ka dzīvē kaut kas jāmaina. Punktu visam pielika gājiens ar draudzeni Solvitu uz kādu pasākumu Balvu kultūras namā. "Tieši tur draudzene ierosināja,- Aljona, tev jāiet mācīties taisit pušķus. Vairāk man neko nevajadzēja, jo tas bija pirmais spēriens sākt darīt to, kas man patika jau kopš skolas laikiem, kad gāju floristikas pulciņā pie Irinas Karuzinas. Ideja nāca kā zibens spēriens no skaidrām debesīm, un nepagāja pat mēnesis, kad jau biju viena no floristu skolas audzēknēm Rīgā," atminas balveniete. Spilgtā atmiņā viņai palicis arī pirmais pēc floristikas zelta likumiem veidotais ziedu pušķis, pēc kura apskates pāsniedzēja painteresējās, cik gadus Aljona strādā ziedu veikalā. "Atbildēju, ka līdz šim nekad neko tādu neesmu darījusi, uz ko saņēmu komplimentu,- tad tev kā floristei ir nākotne. Neko labāku motivācijai nemaz nevarēju vēlēties," atzīst jaunā uzņēmēja.

Nepameta pārliecība,- pašvaldības atbalsts būs

Pamazām Aljona sāka pievērsties floristikai, pēc pasūtījuma darināja pušķus – strādāja savam un citu priekam. Savukārt doma par salonveikalu dzima reizē ar grantu projektu konkursu jaunajiem uzņēmējiem. "Skatījos un priečājos, kā ideju par make-up pakalpojumu sniegšanu dzīvē ievieš mana draudzene, balveniete Aiga Keisele, no kuras iedvesmojos. Sēdēju un domāju,- kāpēc gan es tā nevarētu? Kāzu aksesuāru nomas Balvos nebija, tieši tādēļ nepameta pārliecība, ka ideja gūs pašvaldības atbalstu un man piešķirs grantu. Tā tas arī notika," atminas Aljona. Viņa sastādīja tāmi nepieciešamajam, ko gribēja iegādāties kāzu aksesuāru nomai – arkām, svečuriem, ziedu cilindriem, gaismījām un daudz kam citam. Ar piešķirtajiem pašvaldības līdzekļiem pietika vien nelielai dajai, taču, kā atzīst balveniete, tas bija neliens atspēriens. "Manuprāt, atbalsta lielums atkarīgs no nozares, kurā cilvēks vēlas nodarboties. Citām granta saņēmējām pietika ar piešķirtajiem diviem tūkstošiem eiro, lai iegādātos to, kas nepieciešams biznesa uzsākšanai. Savukārt nozare, kurā darbojos es, ir neizsmējama. Man arī sešu tūkstošu būtu par maz," atzīst Aljona.

Covid laiks - atspēriena punkts

Sākotnēji par saviem darbiem viņa citiem stāstīja, izmantojot sociālo portālu "Facebook", taču dzīvē pierādījās, ka ne visiem patīk idejas un vēlmes paust rakstiski. "Vieglāk atnākt, tikties klātienē un izrunāties. Tad arī sāku aizdomāties par savu veikalu," skaidro uzņēmēja.

Lai cik tas divaini arī neizklausītos, Covid pandēmijas laiks, kas daudziem uzņēmējiem bija bremzējošais faktors un liedza attīstīt savu biznesu, Aljona kalpoja kā dzinulis darboties. Kad aprīja sākumā viņa saslima ar Covid, radās daudz brīvā laika pārdomām. "Tieši tad pakonsultējos ar mammu un līdz galam nobriedu idejai par salonveikalu. Šķita, ka šis ir īstais brīdis rīkoties. Vienmēr esmu zinājusi, ka pienāks diena, kad man būs veikals. Un nu tas noticis!" lepojas uzņēmēja. Protams, tas viss noticis ar vislabāko draudzeņu atbalstu, par ko Aljona teic īsi un konkrēti,- man ir sapņu komandas draudzenes! Viena iesper ar kāju un saka, lai daru kaut ko, otra noorganizē veikala vizuālo tēlu, bet trešā – digitālo pusī.

Vislielākais gandarījums - pateicība

Aljoni daudzi jautājuši, kādēļ viņa izvēlējās tieši kāzu tematiku. Atbilde uz šo jautājumu ir vienkārša – viņas vājība ir ligavas pušķi un kāzu auto noformējums. Jaunā uzņēmēja atminas pirmo pāri, kuram piekrita būt par kāzu noformētāju. "Toreiz biju tikko sākusi mācīties floristikas kursos Rīgā, kad man piezvanīja kāda balveniete un pajautāja, vai būšu ar mieru

Strādā cilvēkiem. Pirmās lielās ugunkristības Aljona piedzīvoja Mātes dienas priekšvakarā, kad viņa atnāca uz salonu sestdien no rīta un aizgāja mājas svētdien pēcpusdienā. "Nebiju ne gulējusi, ne lāgā apsēdusies, jo klienti pasūtīja 62 pušķus. Šajā darbā jārēķinās – ja cilvēkam vajag, jābūt gatavai strādāt vēlu vakarā, agri no rīta un arī brīvdienās. Bet labais nāk atpakaļ, par to esmu pārliecinājusies ne reizi vien. Prieks klienta acīs, saņemot pasūtījumu, ir vislielākā balva par manu darbu," ir pārliecināta jaunā uzņēmēja.

O, jums ir arī ziedi?! Divu mēnešu laikā Aljona pieredzējusi arī kuriozus: "Ko tikai cilvēki veikalā nemeklē – kāzu kleitas, kurpes, nāk pasūtīt gredzenus. Izskatās, ka būs jāpievēršas arī šim novirzienam. Cilvēki palaiž garām uzrakstu 'kāzu dekorēšanas serviss'. Viņi redz vārdu 'kāzu' un nāk pēc visa kā, bet promejet priečīgi konstatē - o, jums ir arī ziedi! Mums ir ziedi un viss, kas vērsts uz ligavu un pucēšanos. Apdekorētas glāzes, kāzu albumi, ar samtu apvilktas šampanieša pudeles, tortes naži, kastes aploksnēm, kris-tību komplekti, jaundzimušo pledi un pirmās dāvanījas."

dināt vēl ar dažām skaistulēm," apliecinā uzņēmēja.

Laimei pietiek ar mazumiņu

Būdama floriste, Aljona novērtē klientu uzticēšanos, bet vienmēr saviem klientiem piekodina,- ja vēlas kaut ko īpašu, pasūtījums jāizdara laikus. "Pirmā ideja nekad nepaliek pirmā. Tas nav nemaz tik vienkārši – salikt kopā puķes, kuras pašas par sevi ir skaistas pa vienai. Ir gadījies arī, ka pušķi taisu un izjaucu četras reizes, līdz esmu apmierināta ar rezultātu. Ja jautātu, kas ir mans floristes rokraksts, es teiktu, ka man patik viss neparastais. Patīk tas, kā nav citiem. Pēc dabas esmu Ūdensvīrs, man vajadzīgas lietas, kādās nav visiem pārējiem, lietas, kas iedvesmo. Esu vairāk nekā pārliecināta, ka floristi prot priečāties par visu vienkāršo - jūru, vēju, pat par vientuļu pieneni plāvā. Reizēm eju pastaigā un ieraugu zaru. Piekeru sevi pie domas, ak, Dievs, kāds tam zaram izliekums! To vajadzētu izmantot! Un ciekurs! Jāprot ieraudzīt katrā sīkumā skaisto. Cik maz tomēr cilvēkam vajag laimei!" secina jaunā uzņēmēja.

Hobijs, kas pārtapis par dzīvesveidu

Ilze Romanovska

Kā produktīvi pavadīt brīvo laiku?

Galvenais - nekad nepadoties pie pirmajām grūtībām un tiekties uz saviem mērķiem. To uzsver trīs jaunietes, kuras savu ikdienas dzīvi pavada sportojot. It īpaši šajā - pandēmijas - laikā, kad sporta treniņi liegti un sportistiem jāatrod motivācija, lai turpinātu sportot individuāli.

“Laikam tāpēc, ka grūtības vieno”

IEVA JURJĀNE nāk no Žiguriem un pašlaik studē Rīgas Stradiņa universitātes Medicīnas fakultātes 3.kursā. Viņa jau apmēram 8 gadus nodarbojas ar volejboli. 2017.gadā, kad tika godināti Balvu novada labākie sportisti, Ieva ieguva nomināciju “Gada laureāte volejbolā”.

Savas sportistes gaitas volejbolā Ieva aizsāka Žiguru pamatskolā, jo tajā laikā volejbols bija populārs sporta veids gan jaunietes skolā, gan visā novadā. Ievai volejbols iepatikās jau pirmajās sporta stundās un arī ļoti labi padevās, jo sporta skolotājs piedāvāja iespēju iestāties Balvu Sporta skolā. Viņai patīk volejbols, jo šajā sporta veidā ir jāprot sadarbieties komandā, jābūt precīzam un jāpiemīt logiskajai domāšanai, lai gūtu labus rezultātus. Lai gan jauniete ir izmēģinājusi daudzus citus sporta veidus, galvenokārt sporta stundās, volejbols bija tas, kurš deva visvairāk pozitīvo emociju un adrenalīnu, tieši tāpēc nevienu citu sporta veidu Ieva vairs neizvēlētos.

Spēlējot volejbolu, viisspīgtākais notikums bija SELL STUDENT GAMES 2019, kas notika Kauņā. Šajās spēlēs dažādos sporta veidos sacenšas universitātes no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Somijas, Polijas un Krievijas. Ieva atminas, ka tajā gadā bija arī dalībnieki no Ķīnas. Lai arī netika iegūta godalgota vieta, tā bija neaizmirstama pieredze un liels gods pārstāvēt savu universitāti un Latviju. Ieva ar savu komandu bija vienīgā sieviešu volejbola komanda no Latvijas, kas ieguva 5.vietu.

Covid-19 pandēmijas rezultātā ir būtiski mainījusies arī sporta nozare. Valsti noteikto ierobežojumu dēļ volejbola treniņi var notikt tikai augstāko līgu spēlētājiem un izlases komandām, tāpēc uz doto brīdi Ieva netrenējas volejbolā, bet ir atsākusi skriet, ko iepriekš nebija darījusi regulāri, kā arī vingro mājās un bieži vien brauc ar skrūtslidām. Tājā pašā

laikā jauniete cer, ka jau pavisam drīz varēs atsākt volejbola treniņus. Ieva uzskata, ka pandēmija visvairāk ir ietekmējusi tieši amatieru sportu, jo ir atceltas sacensības un tiek liegti iespēja trenēties. Šobrīd tas visvairāk ietekmē bērnus un jauniešus, kuri fizisko aktivitāšu vietā pavada laiku mājās pie datoriem un bojā savu veselību.

Tā kā Ieva studē medicīnas jomu, tad jāmācās ir daudz, un sports ir labākais veids, kā izvēdināt galvu un atrīvot sevi no negatīvajām emocijām un stresa. Pirms pandēmijas jauniete trenējās regulāri divas reizes nedēļā Rīgas Stradiņa universitātes volejbola komandā. Ieva ar nepacietību gaida siltāku laiku, kad atkal varēs atsākt spēlēt pludmales volejbolu. Ikvienam no mums ir nepieciešams atbalsts jebkurā dzīves situācijā, un Ievas atbalsts pandēmijas laikā ir ģimene un draugi, bet vislielākais atbalsts pašlaik nāk tieši no studiju biedriem, jo attālinātās mācības jauniešus ir daudz vairāk saliedējušas. Ieva atzīst: “Laikam tāpēc, ka grūtības vieno.” Viņas vislielākā motivācija ir gan fiziskā, gan emocionālā labsajūta, kas pārņem pēc fiziskām aktivitātēm, bet, ja runājam par volejbolu, tad katra uzvara ir liela motivācijas deva.

Šajā sāpringtajā laikā Ieva vairs nevar iedomāties savu dienu bez plānotāja. Katru svētdienu viņa saplāno visu nākamo nedēļu, lai neko nepalaistu garām. Svarīgus notikumus ieplāno pat dažus mēnešus iepriekš. Ieva uzskata, ka arī mūsdienās var izgudrot jaunu sporta veidu, ir tikai jābūt radošam. Viņa ir pārliecīnāta, ka viņus sportistus vieno drosmē, neatlaidība un mērķtiecība. Domājot par to, kā Latvijas sportisti atšķiras no ārvalstu sportistiem, jauniete saka, ka, piemēram, pludmales volejbolā, skeletonā vai bobslejā latvieši ir spējīgi konkurēt ar citiem Eiropas un pasaules sportistiem. Komandu sporta veidos ir slīktāk, jo citās valstis ir lielākas spēlētāju atlases iespējas. Ir kāda sportiste, no kuras Ieva iedvesmojas. Tā ir pludmales volejbolistē Tina Graudiņa, jo

Pagājušajā vasarā pie Alūksnes ezera. Pandēmijas laikā Ieva ir vairāk sākusi apceļot Latviju, iepazistot skaistākās vietas.

viņa vienmēr ir nosvērta, precīza, emocionāli stabila un pie zaudējumiem nepadodas. Protams, hokejs ir sporta veids, kuram jut līdzi gandrīz katrs latvietis. Lai gan Ieva sevi neuzskata par lielāko hokeja fanu, tomēr kādu spēli no pasaules čempionāta noskatījās. Jauniete visiem iesaka nepadoties, tiekties uz savu mērķi un nepamest sportu, ja kādreiz ir grūti, jo fiziskas aktivitātes ir galvenais labas veselības pamats.

Katram latvietim vismaz vienreiz dzīvē jābūt dziesmu un deju svētkos

Valmieriete ELĪNA KRŪKLE pašlaik gatavojas absolūvēt Vidzemes Augstskolu un iegūt bakalaura grādu komunikācijā un sabiedriskajās attiecībās. Jauniete jau kopš bērnudārza laikiem nodarbojas ar dejošanu – tautu dejas, hip hops, bet pēdējos sešus gadus piekopj tieši laikmetīgo jeb mūsdienu deju.

Elīnas dejošanas gaitas aizsākās bērnudārzā, kad vecāki aizveda uz pirmajām dejošanas nodarbībām. Pašlaik jaunietes deju treniņi notiek vienu reizi nedēļā, kuru laikā var izpausties un izlikt emocijas dejā, kā arī pilnībā atrīvoties un *atslēgties* no pasaules un realitātes. Viņa uzskata, ka tieši šādi mirkli ir ļoti svētīgi, kuru laikā var nolikt malā telefonu un datoru un vienkārši būt, sajust savu ķermenī un dzīvot līdzīgi mūzikas ritmam. Elīna atzīst, ka noteikti neizvēlētos citu sporta veidu, bet kādreiz vēlētos spēlēt arī volejbolu. Viņu visvairāk motivē rezultāts, kas ir redzams pēc padarītā darba. Jauniete saka, ka dejošana ir tik ļoti saaugusi ar viņu, ka vairs nevar savu ikdienas dzīvi iedomāties bez tās. Atminoties spilgtākos notikumus no dejošanas karjeras, Elīnai prātā tādi nāk divi. Jauniete piecas reizes ir piedalījusies dziesmu un deju svētkos, kas noteikti paliks atmiņā ilgi. Viņa uzskata, ka katram latvietim ir vismaz vienreiz dzīvē jābūt dziesmu un deju svētkos, jo šī latvisķa sajūta un latvisķais kods, kas tur ierakstīts, ir vārdos neaprakstāms. Tās ir fantastiskas sajūtas, kad visi ir tik vienoti. Kad visi ir kopā, mēs saprotam, ka viss taču ir kārtībā, ka dzīve ir skaita.

Elīna kopā ar karsējmeitenēm ir bijusi Zvaigžņu spēlē, tā bija pirmā pieredze. Viņa smeja, ka visas dejoja armijnieku zābakos, taču skatītāji viņas nesaprata, bet tajā brīdi tas bija otršķirīgi. Priekšnesumā piedalījās arī aktieris Rihards Jakovels.

Tieši mēģinājumi un gatavošanās ļoti saliedēja kolektīvu, un tas bija fantastisks piedzīvojums. Covid-19 pandēmijas laikā treniņi tika atcelti, bet kopš aprīļa tie atkal ir atsākušies un ir daļa no Elīnas ikdienas dzīves, kas jaunieti ļoti priecē, jo viņa to gaidīja jau ilgu laiku. Atceroties laiku, kad treniņi nenotika, tas bija no janvāra līdz aprīlim, Elīna kopā ar draugiem trīs reizes nedēļā satikās *Zoom’ā*, lai kopā nodotos sportiskām aktivitātēm, - šīs nodarbības bija uzņēmusies vadīt jaunietes draudzene.

Ir labi redzams, ka šajā laikā dažādas aktivitātes ir samazinājušās, bet Elīna atzīst, ka pati ir sākusi vairāk sportot vai doties garās pastaigās. Janvārī viņa ar draudzenēm ļāvās izaicinājumam, kura noīes vairāk kilometrus. Pašlaik, kad Elīna mācās 4.kursā, mācību augstskolā ir ļoti maz, tāpēc dejošanu ar mācībām apvienot nesagādā problēmas. Toties to nevarētu teikt par darbu, jo jauniete strādā televīzijā, kā rezultātā darba diena ilgst līdz pulksten 5 vai 6 vakarā, kā arī darbs ir nogurinošs, tāpēc, atnākot mājās, gribas uzreiz iekrist gultā un neko nedarīt.

Elīnas vislielākais atbalsts pandēmijas laikā ir draugi, ar kuriem kopā sporto, tādā veidā motivējot viens otru nepadoties. Jauniete piemin arī savu treneri Lindu, kura ir lielākais un labākais paraugs un motivācijas *bumba*. No viņas Elīna ir ļoti daudz ko mācījusies.

Ikdienas gaitās, arī šajā pandēmijas laikā, Elīnas ikdienas darbu organizēšanas palīgs ir plānotājs, lai gan tieši pandēmijas laikā jauniete novēro, ka par to ir vairāk aizmirsusī. Viņa mēģina vairāk paturēt galvā to, kas ir jādara. Elīna uzskata, - ja nebūtu izgudrots sports, cilvēki tāpat nodarbotos ar kādām aktivitātēm, jo cilvēku nevar nosēdināt malā, ikvienam vajag būt kustībā, kaut kur skriet un traukties, tas ir cilvēka dabā.

Jauniete uzskata, ka tas, kas vieno visus sportistus, ir dzinulis pēc mērķa un gribasspēks sasniegt mērķi. Viņa pati atzīst, ka ir

Aizkulīsēs, gaidot savu uzņācienu. Pirms katra koncerta ir uztraukums un prieks par iespēju dejot un priecēt gan sevi, gan citus.

Ķoti liela hokeja fane, jo, viņasprāt, tas ir pats labākais sporta veids. Elīna visiem vēl nepadoties, jo, ja ir sajūta, ka patīk un aizrauj, tad noteikti to nevajag pamest. Protams, būs grūtības, būs kalni un lejas, bet tas ir tas, kas procesu padara aizraujošāku un interesantāku.

* Turpinājums 10.lpp.

Lasītāji jautā

“Kāpēc abos galos salabots, bet pa vidu – nē?”

Skaidrojums ir ļoti vienkāršs! Laikraksta “Vaduguns” redakcija ikdienā saņem visdažādākos jautājumus. Protams, allaž aktuāli jautājumi ir arī par ceļiem, kas iedzīvotājiem ir īpaši sāpīgs temats.

Tā pagājušajā nedēļā redakcijai piezvanīja kāds lasītājs, kurš interesējas par ceļu Kubulos, kas ved gar Kubulu pagasta pārvaldi un kultūras namu. „Šī ceļa sākums ir salabots (aizlāpitas bedres), ceļa turpinājumā bedres stāv, kā stāvējušas, un pēc tam tās atkal ir salabotas. Kāpēc tā? Kāpēc ceļš abos galos salabots, bet pa vidū – nē?” jautā lasītājs.

Kubulu pagasta pārvaldes vadītājs ARTŪRS LUKSTS pastāstīja, ka skaidrojums tam ir ļoti vienkāršs. Proti, konkrētais ceļa posms no paša sākuma (no Balvu – Gulbenes šosejas) līdz otrajam pagriezienam uz pirmsskolas izglītības iestādi tuvākajā laikā tiks rekonstruēts (asfaltēts). Tādēļ tika salabotas tikai lielākās bedres, jo līdz remontdarbu sākumam autovadītājiem tāpat ir jāpārvietojas pa šo ceļu. Savukārt mazākās bedres sakarā ar gaidāmājiem remontdarbiem netika labotas, lai lieki netērētu naudu.

Foto - A. Ločmelis

Foto - A. Ločmelis

Atgriežoties pie publicētā

Plāno satiksmes drošības uzlabojumus

Laikraksta “Vaduguns” pagājušajā numurā rakstījām par iebraucamo ceļu no Teātra ielas puses Balvos (preti apbedīšanas birojam “Smiltājs K”). Protī, iedzīvotāji sūdzas, ka daļa autovadītāju nerēķinās ar ciemiem satiksmes dalībniekiem, savas automašīnas mēdzot novietot tā, ka ceļš tiek bloķēts un citi autovadītāji pa to gluži vienkārši nevar izbraukt.

Šī problēma tika aktualizēta arī sociālajā tīklā “Facebook”, kādai iedzīvotāji uzdzodot jautājumu: “Varbūt pienācis laiks sākt risināt šo problēmu?” Pēc publikācijas, atbildot uz šīs iedzīvotājas ierakstu, Balvu novada pašvaldība informēja, ka minētajā vietā tiek plānoti satiksmes drošības uzlabojumi. “Par to lems jau nākamajā domes sēdē,” informēja pašvaldība.

Jāpiebilst, - lai ātrāk un ērtāk atrisinātu dažādus saimnieciska rakstura jautājumus gan Balvos, gan Balvu novadā, pašvaldība aicina iedzīvotājus ziņot par dažāda rakstura problēmām. Piemēram, bojājumiem ielu apgaismojumā vai infrastruktūrā, nesankcionētām izgāztuvēm, ielām, ceļiem un ciemiem tamlidzīgiem jautājumiem. Saņemtā informācija (vēlams ar problēmas aprakstam pievienotu fotogrāfiju) tiks nodota atbildīgajiem pašvaldības darbiniekiem. Jāteic, iedzīvotāji šo iespēju diezgan naski arī izmanto, ziņojot par visdažādākajām problēmām. Par daļu no tiem rakstījis arī laikraksts “Vaduguns”. Piemēram, kāda iedzīvotāja atkārtoti aktualizēja jautājumu par Daugavpils un Bērziņu ielu krustojumu pie SIA “Rezonans”. “Regulāri tiek apdraudēti tie autovadītāji, kuri brauc pa šo ielu Rugāju virzienā un atpakaļ, jo iekraušanās darbi notiek uz braucamās dajas un traucē redzamību. Man šodien ļoti paveicās. Tiku cauri sveikā, nesasitot mašīnu, kad man pretī izbrauca busīņš,” raksta iedzīvotāja. Tīkmēr kāds cits iedzīvotājs aktualizēja sliktā tehniskā stāvokli esošo ceļu gar Balvu Profesionālo un vispārizglītojošo vidusskolu, arī celiņu uz Daugavpils ielu no Bērziņu ielas pie mājas 46, kur zāle nav plānota, koki nav cirsti, celiņš ir knapi pamanāms, kanalizācijas vāku pie bērnudārza “Pilādzītis”, kas kustas, un vēl, un vēl, un vēl... Balvu novada pašvaldība uz šiem jautājumiem atbild, un jācer, ka iedzīvotājiem aktuālas un pašvaldības kompetencē esošās problēmas tiks arī atrisinātas!

Attēlos – iedzīvotāju publicētie foto pie Balvu novada pašvaldības ieraksta sociālajā tīklā “Facebook” ar aicinājumu ziņot par problēmām.

Informē robežsardze

Aiztur robežpārkāpējus

4.jūnijā Baltinavas novadā Valsts robežsardzes amatpersonas par tīšu nelikumīgu valsts robežas šķērsošanu aizturēja trīs Krievijas pilsonus.

Tas notika Safronovkas ciemā, kad vīriešus, veicot dienesta pienākumus, aizturēja Viļakas pārvaldes Punduru robežapsardzības nodalas robežsargi. Šogad tā bija pirmā aizturētā valsts robežu nelikumīgi šķērsojošo personu grupa. Savukārt otro reizi šajā gadā robežpārkāpējus aizturēja jau pēc trīs dienām (7.jūnija rītā) Krāslavas novadā. Proti, Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodalas robežsargi, pārbaudot vietējo iedzīvotāju sniegto informāciju, Indras ciemā veica pārkāpēju meklēšanu un

aizturēja četrus vīriešus, kuri iepriekš bija nelikumīgi šķērsojuši valsts robežu. Tie izrādījās Irākas pilsoni, kurus aizturēja Imigrācijas likumā noteiktajā kārtībā un ievietoja Aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centrā “Daugavpils”.

Abos gadījumos pēc Krimināllikuma 284.panta otrās daļas par valsts robežas tīšu nelikumīgu šķērsošanu personu grupā uzsākti kriminālprocesi. Par šādu pārkāpumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaičīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu. Tāpat jāpiebilst, ka pērn par zaļās robežas tīšu nelikumīgu šķērsošanu tika aizturēti 23 trešo valstu pilsoni.

Foto - Valsts robežsardze

Lappusi sagatavoja A. Ločmelis

Hobijs, kas pārtapis par dzīvesveidu

* Sākums 8.lpp.

Cer piedzīvot tikpat spilgtus notikumus, kā līdz šim

LĀSMA ĒVELE nāk no Kocēniem, bet bērnību pavadījusi Alūksnes pusē. Pašlaik mācās Vidzemes Augstskolas 1.kursā. Jauniete jau vairāk nekā septiņus gadus nodarbojas ar florbolu.

No sākuma Lāsma florbolu spēlēja tikai tāpēc, lai sevi uzturētu formā, jo viņas apkārtnē tas bija vienīgais pieejamais sporta veids, ar kuru varēja nodarboties. Šobrīd jauniete spēlē, lai kaut uz dažām stundām nedomātu par citām lietām, un viņa no sirds atzīst, ka izbauda šo sporta veidu. Spēlējot florbolu, jaunieti visvairāk uzrunā komandas gars, kas rodas gan treniņu procesā, gan spēlēs. Viņai ir ļoti svarīgs komandas atbalsts gan bēdās, gan priekos. Lāsma viennozīmīgi ir komandas sporta atbalstītāja. Dažreiz vasarās ar draugiem kopā sanāk uzspēlēt pludmales volejboli, bet to gan nevēlētos darīt profesionāli, tikai kompānijas pēc.

Viens no Lāsmas spilgtākajiem notikumiem florbolā karjerā bija piedalīšanās turnīrā Čehijā kopā ar izlases komandu. Tā bija viņas pirmā pieredze izlases sastāvā, kā arī pirmā reize kādā izbraukumā. Visa komanda bija ļoti labā fiziskā formā, tāpēc tika sasniegts ļoti labs rezultāts. Lāsma cer jau tuvā nākotnē piedzīvot vēl tikpat spilgtus notikumus savā sportistes karjerā.

Jauniete uzskata, ka visus sportistus vieno vēlme vienmēr būt kustībā, kā arī spēja strādāt ar sevi un tajā pašā laikā motivēt citus. Lai gan sportistiem dažreiz ir grūti saņemties dотies uz treniņiem, tomēr viji spēj sakārtot savas domas un tiekties uz saviem mērķiem. ļoti svarīga ir mērķtiecība, kas palīdz tiekties pēc augstīm sasniegumiem. Lāsma ir novērojusi, ka daudzos komandas sporta veidos Latvijā sportistiem ir jāpiedomā pie attieksmes pret sportu un komandu. Lai kļūtu labāk, vispirms darbs ir jāiegulda sevi, tā latviešu sportistiem nedaudz pietrūkst, jo ir jābūt degsmei vispirms pašam kļūt labākam.

Jauniete seko līdzi vairākiem sportistiem sociālajos medijos, lai iedvesmotas no viņiem, redzot treniņu un sacensību norisi. Viņa atminas, ka pandēmijas sākumā visiem sportot gribētājiem aizliedza sportot, tāpēc arī atlīka trenēties individuāli.

Viņa gan nezina, kā bija individuālajiem sportistiem, bet Lāsmai kā komandas spēlētājai ļoti pietrūka pašas komandas un trenēšanās procesa kopumā. Bija ļoti grūti uzsākt treniņus vienai, kā arī motivācijas līmenis bija ļoti kritis. Viņa uzskata, ka ikviename komandas sporta dalībniekam bija ļoti grūti motivēt sevi nepamest sportu un turpināt treniņus, jo ir ļoti liela atšķirība, vai sportists trenējas viens, vai kopā ar savu komandu. Protams, trenējoties individuāli, ir milzīgs darbs ar sevi, ir jāmāk sevi motivēt brīžos, kad negribas neko darīt. Tomēr jauniete šajās negatīvajās lietās atrod arī kaut ko pozitīvu. Viņa vairāk laika pavada svaigā gaisā, kā arī daudz vairāk trenējās tieši ārā. Lāsma apgalvo, ka, trenējoties svaigā gaisā, viņa jūtas daudz labāk. Šobrīd situācija ir uzlabojusies, un viss sāk notikt, kā pirms pandēmijas. Tā kā Lāsma spēlē profesionālā līmenī, viņai ar komandu ir atļauts sportot arī iekštelpās. Notiek arī spēles, tikai pašlaik tās tiek aizvadītas bez skatītājiem. Jaunieti priece arī tas, ka mācības augstskolā pašlaik ir ļoti viegli apvienot ar sportu, jo lekcijas notiek tiešsaistes vidē, kā arī treniņi nenotiek tālu, tāpēc nav problēmu uz tiem ierasties.

Vislielākais Lāsmas atbalsts šajā laikā ir bijusi ģimene un draugi, kā arī treneri, kuru pieredze un atbalsts ir bijusi motivācija sasniegt savus mērķus un nepadoties. Vislabākais ir tas, ka daudzi viņas draugi ir arī komandas biedri. Dažreiz kopā tiek uzrīkotas sacensības, kurš noskries vairāk kilometrus, kas arī ir bijusi motivācija turpināt sportot. Lāsma atminas, ka iepriekš ar nepacietību gaidīja fināla spēles un pasaules čempionātu, taču tas viss tika atcelts uz nenoteiktu laiku, tāpēc jauniete jutās izsmelta un trenējās tikai tāpēc, lai sevi uzturētu formā.

Ari Lāsmas ikdienas darbu organizācijas palīgs ir plānotājs, lai neaizmirstu aktuālus darbus vai notikumus. Jauniete uzskata, ka mūsdienās ir ļoti daudz iespēju, kā produktīvi pavadīt brīvo laiku. Domājot plašāk, katrs cilvēks ikdienā pārvietojās ar kājām, un tas arī ir sava veida sports. ļoti liels palīgs mūsdienās ir internets, tāpēc Lāsma uzskata, ka,

Foto - no personīgā arhīva

Labākā komandas spēlētāja. Pēc katras spēles florbolā komandas dalībnieki izvēlas spēles labāko spēlētāju, šis tituls pienācās arī Lāsmai.

pieliekot nedaudz radošās domāšanas, var atklāt vēl jaunus sporta veidus. Viņa jauniešiem vēl nekad nepadoties pie pirmajām grūtībām, vienmēr izvirzīt mērķus, jo tā ir vieglāk sasniegt sev vēlamos rezultātus. Vissvarīgākais ir darīt to, kas pašam patīk, nevis darīt to kādam citam par prieku.

Baltinavas novada domē

Ingriða Zinkovska

27.maija sēdes lēmumi

Piešķir ATZINĪBAS rakstu

Piešķīra Baltinavas novada domes Atzinības rakstu ANITAI LOČMELEI par ilgstošu darbību amatierteātra "Palādas" vadīšanā un Baltinavas novada popularizēšanu, un sakarā ar nozīmīgu dzīves jubileju. Atzinības rakstu plānots pasniegt Līgo svētku norises laikā.

Izdara grozījumus

Izdarija grozījumus novada domes noteikumos "Kārtība, kādā organizējami skolēnu nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā Baltinavas novadā", nosakot, ka anketu – iesniegumu par vēlmi piedalities skolēnu vasaras praksē un ārsta izziņas kopiju par veselības stāvokli nepieciešams iesniegt domē līdz 2021.gada 7.jūnijam. Pēc termiņa beigām dokumenti netiks pieņemti. Pašvaldības izveidotā darba grupa izvērtēs tos skolēnu iesniegtos pieteikumus - anketas, kas iesniegti termiņā un kam pievienoti visi noteiktie dokumenti.

Apstiprina pārskatu

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības 2020.gada finanšu pārskatu.

Aktualizē Investīciju plānu

Nolēma aktualizēt Baltinavas novada Attīstības programmas 2012.-2018.gadam Investīciju plānu. Uzdeva Baltinavas novada sabiedrisko attiecību speciālistei ievietot aktualizēto Baltinavas novada Attīstības programmas 2012.-2018.gadam Investīciju plānu novada mājaslapā.

Veic grozījumus

Veica grozījumus Baltinavas novada domes lēmumā "Par Baltinavas novada pašvaldības iestāžu struktūrvienību darbinieku amata vienību un amatalgu saraksta apstiprināšanu", mainot amata vienību 'lauku attīstības speciālists' uz amata vienību 'klientu apkalošanas konsultants lauku attīstības jautājumos'.

Nems aizņēmumu Valsts kasē

Nolēma nemit aizņēmumu Valsts kasē 224 892 84 eiro apmērā projekta "Autoceļa Kaši- Surikova – Buksti atjaunošanas darbi" realizācijai, nodrošinot finansējumu 15 % apmērā - 39 686 97 eiro no kopējām investīciju projekta izmaksām no Baltinavas novada pamatbudžeta līdzekļiem. Atmaksu garantēs no

pamatbudžeta līdzekļiem. Aizņēmuma atmaksu sāks veikt ar 2022.gada 1.janvāri. Aizņēmuma atmaksas termiņš - 20 gadi.

Apstiprina projektu konkursa rezultātus

Atzīna par Baltinavas novada domes Atklātā projektu konkursa "Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riska jauniešu iesaiste jauniešu iniciatīvu projektos" uzvarētāju biedrību "Dod kepu.lv" ar projektu "Kamanu suņu sports kā motivators Baltinavas novada jauniešiem". Piešķīra biedrībai "Dod kepu.lv" finansējumu 4600 eiro apmērā projekta "Kamanu suņu sports kā motivators Baltinavas novada jauniešiem" realizācijai pēc līguma par finansējuma piešķiršanu noslēgšanas.

Par degvielas uzskaites kārtību

Veica grozījumus Baltinavas novada domes 2013.gada 26.septembra noteikumos "Par degvielas un kurināmā uzskaites kārtību Baltinavas novada pašvaldībā", papildinot noteikumus ar punktu,- degvielas patēriņa noteikšana zāles plāušanai, izmantojot zāles plāušanas traktoru ar motorstundu uzskaitījumu. Iestādes vadītājs ar rīkojumu nozīmē komisiju, kas veic zāles plāušanai nepieciešamā degvielas normatīva noteikšanu konkrētam zāles plāvējam, nosakot nepieciešamā degvielas daudzumu uz 1m/1h. Normatīvu nosaka ar precīzitāti līdz 0,1 litram. Mēneša degvielas patēriņa uzskaiti zāles plāušanai veiks ar iestādes vadītāja rīkojumu nozīmēta persona, kas aizpilda noteikta parauga degvielas patēriņa uzskaites lapu katram zāles plāvējam atsevišķi. Mēneša beigās degvielas uzskaites lapu iesniegs grāmatvedībā.

Pagarina zemes nomu

Pagarināja ar privātpersonu 2011.gada 3.janvāri noslēgto nomas līgumu par zemes gabalu 5,79 ha un 0,49 ha nomu uz desmit gadiem, nomas maksu nosakot 490 eiro un 55 eiro gadā.

Iznomā zemi

Nolēma iznomāt privātpersonai zemes gabalu uz desmit gadiem, zemes nomas maksu nosakot 1,5% no zemes gabala kadastrālās vērtības gadā.

Atsavina nekustamo īpašumu

Nolēma uzsākt Baltinavas novada pašvaldībai piederošā nekustamā īpašuma 1,5 ha platībā atsavīnāšanas procedūru.

Atļauj atdalit zemes vienību

Atļāva no nekustamā īpašuma atdalīt zemes vienību, piešķi-

rot nosaukumu "Alotājlauki". Atdalītajai zemes vienībai 11,10 ha noteica zemes lietošanas mērķi - zeme, uz kurās galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Atlikušajai zemes vienībai saglabāja iepriekš noteikto zemes lietošanas mērķi.

Pārceļ nodokļa samaksas termiņu

Pārcēla un noteica 2021.gada taksācijas gadam aprēķinātā nekustamā īpašuma nodokļa samaksas termiņu no 15.novembra uz 30.novembri.

Piešķir nosaukumus

Noteica pašvaldībai piekritīgo nekustamo īpašumu nosaukumus - "Laukgaili", "Laukmala".

Sadala nekustamo īpašumu

Sadalīja nekustamo īpašumu, no īpašuma atdalīja zemes vienību 0,3085 ha, atdalītajai zemes vienībai piešķīra nosaukumu "Tabori", nosakot lietošanas mērķi - zeme, uz kurās galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Atlikušajai zemes vienībai saglabājis iepriekš noteiktos zemes lietošanas mērķus.

Izdara grozījumus ceļu reģistrā

Izdarija grozījumus Baltinavas novada pašvaldības ceļu reģistrā, saīsinot autoceļa A-3 Ķudarine-Tutinova garumu no 2,53 km uz 2 km. Lēmumu nosūtījis VAS "Latvijas Valsts ceļi".

Apstiprina izdevumu tāmi

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības dalību Valsts Kultūrkapitāla fonda mērķprogrammas "Kultūrtelpa" projektā "Izzinošas mobilās lietotnes BALTINAVA ZOOM izstrāde Baltinavas novada kultūrvēsturiskā mantojuma aktīvai iepazīšanai" un projekta izdevumu tāmi 8000 eiro, pašvaldības līdzfinansējums - 1000 eiro apmērā.

31.maija ārkārtas sēdes lēmums

Nems aizņēmumu muzeja telpu paplašināšanai

Nolēma nemit aizņēmumu Valsts kasē 55840 eiro apmērā ar PVN projekta "Baltinavas muzeja telpu paplašināšana" realizācijai, nodrošinot līdzfinansējumu 15% apmērā - 9854 eiro no Baltinavas novada pašvaldības pamatbudžeta. Aizņēmuma atmaksu Valsts kasē sāks ar 2022.gada 1.janvāri. Atmaksas termiņš - 20 gadi.

Pēdu problēmas

Četras stundas uz kājām un 5000 soļu - ikdienas slodze pēdām un tās sekas

Sausa un plaisājoša āda, tulznas un kārpas ir tikai dažas no problēmām, par kurām ipaši satraucamies, tuvojoties pludmales un sandaļu sezonai. Kādas ir sešas biežākās pēdu problēmas, kā izvairīties no tām un nepieciešamības gadījumā ārstēt, skaidro farmaceite ZANE MELBERGA.

Kas visbiežāk traumē pēdas?

Cilvēks vidēji katru dienu aptuveni četras stundas pavada stāvot vai veicot aptuveni 5000 soļu, taču ikdienā reti kurš aizdomājas par to, cik trauslas patiesībā ir pēdas. Katrā pēdā ir 26 kauli, 33 locītavas un vairāk nekā 120 muskuļu, saīšu, cipslu un nervu. Savukārt tā kā pēdas, salidzinot ar visu ķermenī, ir neliela izmēra, tās ar katru soli gūst milzu triecienu, kas palielina iespējamību gūt kādus savainojumus, traumas.

Interesanti, ka visbiežāk pēdu traumas tiek gūtas no slikti piegulošiem apaviem. Šauri, neatbilstoša izmēra apavi, augstpapēžu apavi vai apavi, kas nenodrošina nekādu pēdas aizsardzību vai atbalstu, piemēram, pludmales čības, var izraisīt gan nopietnas traumas, gan palielina risku iedzīvoties infekcijas saslimšanās, gan radīt citas problēmas kā pēdām, tā arī nagiem. Lai no tā izvairītos, jāseko līdzi ne tikai piemērotiem apaviem, bet arī atbilstošai pēdu kopšanai ikdienā, lai no iespējamām traumām izvairītos jau savlaicīgi. Sešas biežākās pēdu kaites ir varžacs, nagu sēnīte, tulznas, kārpas, ieaudzis nags un sasprēgājusi papēžu āda.

Varžacs - nopietna, pastāvīgas berzes radīta problēma

Varžacis ir neinfekcijas ādas veidojums, sabiezējis ādas raga slānis, ko rada pastāvīga mehāniska berze, kas veidojas kā dziļāko ādas slāņu aizsardzība pret pastāvīgu berzi. Visbiežāk varžacis rodas uz kāju pēdām vai pirkstiem, bet dažreiz arī uz roku pirkstiem. Varžacis var rasties no nepiemērotu apavu Valkāšanas, kas ir cieši vai par mazu. Īpaši piesardzīgām jābūt dāmām, kuras Valkā kurpes ar spiciem purngaliem un augstiem papēžiem, kas uz atsevišķām pēdas vietām var palielināt spiedienu, tādējādi radot varžacis.

Varžacis ir ārstējamas, taču svarīgi atcerēties, ka, jo ātrāk sākta to ārstēšana, jo ātrāk tās var noņemt. Ar ārstēšanu mājas ir jābūt ļoti piesardzīgiem, jo svarīgākais ir zināt, kas uz pēdas ir - varžacs vai vīrusa kārpa, jo šie abi veidojumi pēc izskata ir līdzīgi, bet to ārstēšana atšķiras. Mājas apstākļos uz varžacīm var likt mīkstinošas ziedes un ar maigu pēdu viliti noņemt ādas sabiezējumus. Aptiekās pieejami arī dažādi līdzekļi, kas palīdzēs izvairīties no varžacu iegūšanas - gan atslogojošas zolites, kas mazina mehānisko spiedienu uz pēdām, gan arī uz skābes bāzes radītie plāksteri varžacu likvidēšanai, taču ar to lietošanu jābūt ļoti piesardzīgiem, jo neuzmanīga to lietošana var sabojāt veselās ādas audus. Savukārt, ja no varžacs pašrocīgi neizdodas atbrīvoties un tā sagādā sāpes, ir jāvēršas pie podologa, citādi pašdarbības rezultātā neapzināti varam bojāt audus un radit iekaisumu.

Ieaudzis nags - nepareizas nagu kopsšanas sekas

Ieauguša naga dēļ cilvēks nevar Valkāt izvēlētos apavus, pavadīt ilgāku laiku uz kājām, jo tas sagādā stipras sāpes, traumē mīkstos audus, provocējot iekaisumu. Ieaudzis nags rodas no naga plātnītes sāmalas iespiešanās zem naga valniša vai naga valniņi, radot iekaisumu, kam raksturīgs izteiksapsārtums, tūska, lokālas sāpes un, iespējams, pat paaugstināta temperatūra. Viens no galvenajiem cēloņiem tam ir nepareiza naga kopšana un stūriša izgriešana, nepiemērotu apavu izvēle. Kāju nagi pastāvīgi tiek traumēti arī nodarbojoties ar sportu vai dejošanu, kad pēdas priekšējai daļai rodas pastiprināta slodze, kas var veicināt naga ieaugšanu.

Ja nags tomēr ir ieaudzis un radies apsārtums, tad pirms, ko darīt mājas apstākļos, ir uztaisīt sāls vanniņu. Nepieciešams silts ūdens (ne karsts), kas sniegtos līdz potītēm, kurā nepieciešams pievienot sāli. Siltais ūdens mīkstīnās ādu,

savukārt sāls iztūris un dezinficēs brūci. Pēdas šādā vanniņā ieteicams mērcēt divas, trīs reizes dienā pa 5-10 minūtēm. Pēc tam nepieciešams vērsties pie podologa, bet ne pie pedikūra speciālista, jo ieauguša naga izgriešana ir ārstniecisks process, kas jāveic speciālistam ar medicīnisko izglītību. Podologs arī konsultēs, kā pareizi kopt un apgriezt nagus, lai zinātu, kā paša spēkiem turpmāk rūpēties par saviem nagiem un izvairītos no atkārtotas nagu ieaugšanas. Papildu tam jāatceras par atbilstošu nagu šķērišu vai knaibju izvēli, kā arī nepieciešams sekot līdzi, vai nav nepieciešama to nomaiņa uz jaunām un asākām, lai izvairītos no iespējamas nagu traumēšanas.

Nagu sēnīte - sekas, staigājot ar basām kājām

Nagu sēnīti iespējams iegūt no jau inficēta cilvēka ar mikroskopiskām ādas plēvītēm vai nagu drupatām, jo sēnīte izplatās ar sporu palīdzību. To ir viegli iegūt, Valkājot svešus apavus, uzturoties basām kājām pludmale, kopīgās dusās, baseinos vai citās koplietošanas telpās, kurās cilvēki nereti staigā ar basām kājām. Nagu sēnīti iespējams atpazīt pēc tā, ka vispirms mainās nagu izskats, nags maina krāsu - klūst bāli dzeltenīgs, var parādīties arī svītras, klūst ciets, sabiezēts, veidojas nelīdzenas virsmas, kā arī nags var pat sadrūpt.

Aptiekās pieejami vairāki pretsēnišu līdzekļi, tostarp šķidrumi, kas tiek uzklāti ar otīnu vai aplikatoru uz tīra naga. Farmaceite norāda, ka šie līdzekļi dezinficēs, regenerēs un aizsargās nagu un stiprinās tā struktūru. No nagu sēnītes diemžēl nevar atbrīvoties tūlitēji - nepieciešami seši vai pat divpadsmit mēneši, kamēr nags pilnībā nomainās. Taču, lai katram izvēlētos piemērotāko ārstēšanas metodi un līdzekļus, ieteicams konsultēties ar podologu.

Tulznas - sekas pārāk ciešiem vai šauriem apaviem

Tulznas rodas berzes rezultātā un ir kā dabīgs spilventiņš, ko organismš izveido, lai pasargātu traumēto vietu. Arī sāpes, ko izjūtam, ir organisma aizsargreakcija, lai traumēto vietu nenoberztu līdz kaulam. Tulznas rodas no pārāk ciešiem vai šauriem apaviem, atsevišķās vietās veidojot ādas sabiezējumus, kas mēdz pārvērsties sāpīgās tulznās. Tulznās var arī viegli iedzīvoties, velkot kurpes uz mitrām pēdām pēc peldēšanās vai lietainā laikā.

Vienkāršākais veids, kā izvairīties no tulznām, ir atteikties no šaurām, neērtām kurpēm un lietot aizsargājošus plāksterus. Taču, ja tulznas pūslītis ir radies, to nepieciešams pārdurt ar tīru, dezinficētu adatiņu, lai tajā esošais šķidrums izteceņu un nerastos iekaisums. Farmaceite norāda, ka pēc pūslīša pārduršanas ādas plēvīti nekādā gadījumā nedrīkst noraut, jo pēc pāris dienām tā atdalīsies pati, pretējā gadījumā tiks traumēta āda un var rasties infekcija. Pēc tam ieteicams lietot ādu mīkstinošu un dziedējošu gēlu vai krēmu, kas ievainotajā vietā veidos aizsargājošu plēvīti un veicinās tulznas dzīšanas procesu, kā arī ieteicams Valkāt ērtus un brīvus apavus, kas atkārtoti netraumētu bojāto ādu. Farmaceite norāda, ka

aptiekās iespējams iegādāties arī speciālus, ūdensnecaurādīgus plāksterus, kas nodrošina dabisku mitruma limeni zem plākstera un pasargā ādu no baktēriju iekļūšanas ātrākam un dabiskam dzīšanas procesam, kas var turēties pat vairākas dienas.

Kārpas - papilomas vīrusa izraisīts ādas bojājums

Kārpas izraisa cilvēka papilomas vīruss, kuram ir vairāk nekā 150 dažādi šī vīrusa tipi un kas iekļūst ādā caur sīkām skrambiņām vai plaisiņām. Visbiežāk kārpas skar cilvēkus, kuriem ir novājināta imūnsistēma, kā arī bērnus un pusaudžus. Kārpas var atpazīt pēc raupjas, ziedkāpostam līdzīgas virsmas, kas mēdz būt ādas krāsā vai pelēki brūnas, uz kuras reizēm redzami arī melni punktiņi. Visbiežāk kārpas rodas uz pēdām, plaukstām un elkoņiem.

Ja uz ādas parādījusies kārpa, svarīgi reagēt un uzsākt tās ārstēšanu jeb likvidēšanu uzreiz pēc tās parādišanās, lai mazinātu infekcijas izplatīšanās risku. Farmaceite norāda, ka kārpu likvidēšanu iespējams veikt arī mājas apstākļos, izvēloties aptiekā nopērkamus līdzekļus, kuru sastāvā ir salicīskābe. To lietojot tikai vienu reizi dienā, kārpas virsējais slānis nolobīsies. Iespējams lietot arī skudrskābi, kura ātri uzsūcas kārpā, to izsausina un pēcāk arī izzūd pavisam, nodrošinot arī, ka tā neveidojas atkārtoti.

Sasprēgājusi āda - ādas sausuma radīts izaicinājums

Pēdu ādas sausums un plaisāšana ir saistīta ar ādas sausumu, tādēļ to nepieciešams regulāri mitrināt gan no ārpuses, gan iekšķīgi, lietojot pietiekamu daudzumu šķidruma. Jo īpaši to veicina siltie laikapstākļi, kad pēdas biežāk tiek pakļautas ārejo faktoru ietekmei, kad ar basām kājām staigājam pa zemi vai smiltīm, veicinot pēdu sausuma rašanos un pat ādas plaisāšanu. Tāpat pēdu plaisāšana var būt saistīta ar vitamīna A, cinka un omega-3 taukskābju nepietiekamu daudzumu organismā.

Ikdienas pēdu kopšanai mājas apstākļos farmaceite iesaka izvēlēties krēmus, kuru sastāvā ir urea jeb urīnskābe vai salicīskābe, kuri mitrinās un mīkstīnās ādu, pasargājot to no plaisāšanās. Sausu pēdu gadījumā ieteicams izmēģināt arī pīlinga pēdu masku, kas ir kā papīra zeķītes, kas piesūcinātas ar aktīvajām vielām, augļskābēm un efektīvi noņems pārragojušos ādas slāni. Ja tomēr papēži jau ir saplaisājuši, pēdu plaisījus var paskalot un patīri ar ūdeņraža pārskābi, un saudzīgi ar speciālu vīlīti novilēt plaisas malījus, kas atrodas tām blakus, un pēc tam sasmērēt ar pantenolu saturošu ziedi. Nekādā gadījumā sabiežejumus nedrīkst griezt ar šķērēm, jo šādā veidā iespējams iegūt infekcijas. Sausu papēžu ārstēšanai var izmantot arī eļļas, piemēram, propolisā eļļas šķidumu. Var veikt arī rīcīneļļas procedūras un uz nakti papēžiem uzlikt kompresi - siltā rīcīneļļā samērcētu marli. Savukārt, ja papēžu plaisas ir dzījas, sāpīgas un asiņo, kā arī pašu spēkiem tās neizdodas saārstēt, nepieciešams vērsties pie speciālista - podologa.

Apsveikums

Lai Tavas domas ir manējās
Un mani sapņi ir Tavējie.
Lai Tavas mājas ir manējās,
Veiksmes un neveiksmes - mūsējās.

Mīļi sveicam Ilonu un Māri Akmenus

35 gadu - Koraļlu - kāzu jubilejā! Koraļlu simbolizē labu veselību, ilgu kopā būšanu un dzīvesspēku. Priečājamies par jūsu darbīgo, draudzīgo ģimeni. Dieva svētību visai ģimenei turpmākajos gados!

Krustmāte, krusttēvs

Atvadu vārdi

Mūžigo mieru dod viņam, Kungs,
Un mūžiga gaisma lai atspīd viņam.

Teātris, dzīve, deja, elektrība... Viss paskrienātri, un liekas, nekad nekas nedrīkst beigties. Bet tomēr beidzas... un paliek teātris, dzīve, deja, elektrība tikai atmiņu formā. Šis būs skaistas atmiņas par labāko Ziemassvētku vecīti, konsekventāko bīlešu kontrolieri, profesionālāko elektroenerģijas pulsts meistaru, vienkārši teātra milētāju un aktieri, dzivespriečigu cilvēku un dzīvnieku draugu, savas zemes patriotu...

Lai kā gribētos, nekad nevar pateikt visu brīdi, kad ir dota iespēja. Izrādās, šajos brīžos vārdu uz pasaules ir par maz. Vienīgi vēlamies, lai Tu zinātu - mēs bijām laimīgi kādu brīdi kopā būt. Dieva miers lai ir ar Tevi, Ingar.

INGARS
PĒTERSONS
04.02.1972. - 10.06.2021.

BALVU TEĀTRIS

Kam, vējiņ, tu nolauzi
Dīzeno ozoliņu?

Kam, Dieviņ, tu panēmi
Manu mīlo loļojumu?

Sāp sirds, no dēla INGARA
šķiroties, kad viņa taka smilšu kalnā
iet. Izsakām visdzīlāko līdzjūtību
Dainai Pētersonei ar ģimeni.

Anna, Nellija, Māra, Aija, Irēna

Ir dzīve nodzēsusī silto liesmu,
Vēl grūti aptvert to, cik zudums liels...
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību Dainai

Pētersonei un tuviniekiem,
pavadot dēlu INGARU kapu kalnīnā.
Ligita, Silvija

un pēkšņi tāds klusums
ka saule apstājas debesmalā
un arī stāv elpu aizturējusi
(I.Ziedonis)

Pavadot INGARU Dieva valstībā,
sakām patiesus mierinājuma vārdus
viņa ģimenei un tuviniekiem.

Tiltiņu un Laicānu ģimenes

Kur vārdus rast, kas būtu
mierinājums,
Kad cilvēks zemes klēpi dusēt
steidz,

Kad negaidot ir pārtraukts mūža
gājums
Un ardievas tik daudz kam jāpateic.

(K.Apškrūma)
Izsakām patiesu līdzjūtību Jānim
Pētersonom un tuviniekiem, brāli
INGARU PĒTERSONU pavadot
smilšu kalnīnā.

Stacijas pamatskolas bijušie
klasesbiedri un klases audzinātājs

Pārtrūka stīga, apkusa dziesma,
Apdzisa zvaigznes, saira sapņi,
Viss tas notika pēkšņi un strauji,
Pielija sāpju un asaru trauki.

(Z.Purvs)
Kad acis skumju pilnas... Kad brīdis
ir tik smags, klusa un patiesa
līdzjūtību Dainai Pētersonei ar
ģimeni, mīlo dēlu INGARU pāragri
zaudējot.

Losānu, Jaundžeikaru ģimenes

Cik skaisti apkārt zeme zied,
Kāpēc tev šajā laikā projām bij' iet?
Cik skumji vālodze vēl naktī kliegs,
Kāpēc tam bija jānotiek?

Skumju brīdi esam kopā ar visiem
tuviniekiem, pavadot bijušo kolēģi

INGARU PĒTERSONU Mūžībā.

Darbībiedri

Mūsu laiks ir tik iss,
Mūžu vēji šalc apkārt un pāri.
Kas gan zina to bridi,
Kad atskanēs likteņa balss?

Izsakām līdzjūtību Jānim
Pētersonom, BRĀLI mūžībā
pavadot.

Balvu VUGD dežūrmaiņas kolektīvs

Tik savadi skumji mirklī...
Tad palīdzēt var tikai viens.
Ja kādu atmiņu gaišu
Tu savā dvēsele sien.

Skumstam kopā ar Jāni
Pētersonu, mīlo BRĀLI smilšu
kalnīnā pavadot.

VUGD LRB Balvu daļas kolektīvs

Līdzjūtības

Tu paliec tepat... mīlo sirdspukstos,
Un baltās domu krustcelēs, kur
satikties...

Izsakām līdzjūtību Pētersonu
ģimenei, pavadot INGARU
mūžības celā.

Sindija, Gunita, Jānis

Kaut nekad vairs neatnāksi,
Savā sētā ciemoties,
Tiem, kas tevi milējuši,
Tava gaisma līdzi ies.
Kad vasaras siltie vēji atnesa sēru
vēsti un sirdi smeldz asa sāpe,
patiesa līdzjūtība Dzidrai,
KRUSTDĒLU mūžības celā
pavadot.

Deju kopa "Rūtas", vadītāja, Maija

Noriet saule vakara,
Sidrabīnu sijādama;
Aiziet dusēt māmuliņa
Baltā smilšu kalnīnā.

Izsakām patiesu līdzjūtību Pēterim,
Ainai un pārējiem piederīgajiem,
mīlo māmiņu STEFĀNIJU PUNDURI
mūžībā pavadot.

Ainas māsas

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt,
Viņš paliek dzīli, dzīli sirdi,
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.
Skumju brīdi esam kopā ar Ainu un
Pēteri, MĀMIŅU mūžībā pavadot.
Maldra, Ingrīda, Skaidrīte,
Taņa, Inta

No tevis tik daudz bija ko gūt.
Tavas pēdas ir dzīlas, tās nepazūd,
Mums atmiņas vēl ilgi kopā būt...
Visdzīlāko līdzjūtību Danielam un
viņa ģimenei, pavadot VECTĒVU,
TEŪVU mūžības celā.
3.grupīnas skolotājas, auklītes, bērni
un vecāki

Katram skrejcejam,
Ko veicam savā dzīvē,
Ir taisne pēdējā, un - tas ir viss,
Paliek zeme,
Draugi, mīlestība
Un priedēs vējš no ceļa piekusis.
(J.Silazars)

Lai klusa līdzjūtība un mierinājuma
vārdi dod spēku un atbalstu
Terēzai, tuviniekiem,
AUSTRI ZALUŽINSKI pavadot
mūžībā.
Austra klasesbiedri un audzinātāja
M.Bleive

Jau saule riet. Sirds atvadās no
dienas,
Sirds preti klusumam un dusai iet...
Kad aizsaules ceļā pavadīts
JĀNIS ZIEMELIS, lai mūsu patiesa
līdzjūtība dod spēku un izturību
visiem tuviniekiem.
Jāņa bijušie klasesbiedri Stacijas
skolā

Частицу сердца нашего
уносят
Сердца, ушедшие от нас на
небеса...
Выражаем глубокое
соболезнование семье
Валентине Кругловой в
всязи с потерей мужа, отца,
дедушки
ВАЛЕРИЯ КРУГЛОВА.
Галина, Светлана
Павловские, Галина Андрукеle

Reklāma

Tālr. 26471205
www.kunturi.lv

1/4 cūkas
nedalīta 3.00 EUR/kg
sadalīta 3.20 EUR/kg
Piegāde bez maksas!

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

Pārdod

Skaldīta malka ar piegādi.
4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Skaldīta malka. Cena
23 EUR/berkubā. Piegādes
apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā.
Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku.
Tālr. 26442615.

Z/S piedāvā jaunputnus,
dējējvistas. Iespējama piegāde.
Tālr. 29186065.

Jaunputni (6-12 mēn.).
Tālr. 29424509.

Pārdod Latvijā audzētu
cūkgālu ar piegādi.
Tālr. 26326705, 26937530.

Pārdod gumijas laivu ar motoru;
piekabi. Tālr. 26585607.

Pārdod vai maina privatizētu
3-īstabu dzīvokli ar malkas apkuri,
garāžu, piemājas zemi, pret dzīvokli
ar visām ērtībām Balvos, Rīgā,
Siguldā. Tālr. 25650103.

Dažādi

lebūvē ūdensvadus, kanalizāciju.
Pieved smilti, granti, šķembas,
melnzemi. Tālr. 25685918.

Zāles plaušana ar trimmeri utt.
Tālr. 29165808.

Zāles plaušana Balvos.
Tālr. 26556880.

Zaļās masas ruļļu sagatavošana.
Tālr. 26758414.

Smalcina ganibas un plavas.
Tālr. 29165808.

Vieglo automašīnu pretrūsas
apstrāde ar profesionāliem zviedru
kompānijas MERCASOL
materiāliem. Gulbene, tālr.
26430808.

Kapu sakopšana

17.jūnijā plkst. 9.00 RANGUČU
kapos talka.

Vaduguns
Indekss
3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NOREĶINU KONTS

A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
koda UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļ redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOV斯 - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOΪČIKA, Z.LOGINA,
I.ZINKOVSKA, M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA,
A.LOČMELIS - T. 29360850

KOREKTORE S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOV斯 - T. 27870730
Tālrinis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
D.VILČUKS
Iespīests ŠIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3001